

ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

за стратегическо управление на Окръжен съд - Перник, изготвена на основание чл.194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт от Калин Кирилов Баталски, председател на Окръжен съд – Перник, кандидат за заемане на длъжността „Председател на Окръжен съд - Перник” – втори мандат

гр. Перник, октомври 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ.....	3-5 стр.
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК И ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ.....	5-35 стр.
1. Кадрова обезпеченост.....	6-8 стр.
1.1. Съдии.....	6 стр.
1.2. Съдебна администрация.....	6-8 стр.
2. Правораздавателна дейност. Натовареност.....	8-12 стр.
2.1. Наказателни дела.....	9 стр.
2.2. Граждански дела.....	9-10 стр.
2.3. Срочност на разглеждане на делата.....	10 стр.
2.4. Качество на съдебните актове.....	11 стр.
2.5. Натовареност.....	12 стр.
3. Анализ на дейността и особеностите на районните съдилища в района на Окръжен съд – Перник.....	12-15 стр.
4. Управленска и организационна дейност.....	15-25 стр.
4.1. Управление на човешките ресурси.....	15-16 стр.
4.2. Управление на делата. Организационна дейност.....	16-20 стр.
4.3. Политики по планиране и управление на риска.....	21-23 стр.
5. Професионална квалификация на съдиите и служителите в съда.....	24-26 стр.
6. Сграден фонд и техническа обезпеченост.....	26-28 стр.
7. Повишаване на общественото доверие и медийна политика. Медиация.....	28-32 стр.
8. Финансова политика.....	32-33 стр.
III. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО РЕАЛИЗИРАНЕ.....	33-43 стр.
1. Намаляване на времето за разглеждане на делата, респ. намаляване на забавянето на делата.....	34-35 стр.
2. Повишаване на квалификацията на съдиите и съдебните служители и на качеството на правораздавателната дейност.....	35-36 стр.
3. Анализ и обобщаване на съдебната практика... ..	36-37 стр.
4. Поддържане на спокойна работна среда.....	37 стр.
5. Взаимодействие с други институции.....	37-38 стр.
6. Електронно правосъдие и по-ефективно използване на информационните технологии за оптимизиране на процесите в съда.....	38-39 стр.
7. Разработване на нови и актуализиране на съществуващите правила и процедури и своевременното им оповестяване на интернет страницата на съда.....	39 стр.
8. Повишаване на доверието в съдебната власт. Медиация. Медийна политика.....	39-41 стр.
9. Противодействие на корупцията.....	41-42 стр.
10. Безусловно спазване на изискванията за бюджетна дисциплина и на принципа за разумни икономии при извършване на разходите.....	42-43 стр.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция е разработена в съответствие с изискванията на чл.194а, ал. 2 и чл.194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), както и подзаконовите нормативни актове, приети от Висшия съдебен съвет и съдържа: личната ми мотивация за заемане на длъжността административен ръководител – председател на Окръжен съд - Перник (ОС - Перник) - втори мандат, анализ и оценка на състоянието на съда, очертаване на проблемите и достиженията в досегашната му дейност, набелязване на цели за развитието му и мерки за тяхното реализиране.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността „Административен ръководител - председател” на Окръжен съд - Перник.

Мотивите ми за участие в обявения избор за заемане на длъжността „Административен ръководител – председател на Окръжен съд - Перник” се основават на реалните достижения, които с колегите от Окръжен съд - Перник постигнахме през предходните пет години, както и на натрупания от мен професионален, административен и житейски опит и убеждението ми, че в личен и професионален план притежавам необходимата репутация, съгласно изискванията на Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Настоящата концепция се базира на концепцията ми за управление на Окръжен съд - Перник за настоящия мандат и отразява визията ми за развитие на Окръжен съд - Перник за следващия управленски мандат.

Ето няколко по-важни моменти от професионалната ми биография, които са пряко свързани с мотивацията ми за кандидатстване в обявената процедура.

Около година след завършване на висшето си образование по специалността право на 05.11.1998 г. постъпих на работа като помощник-следовател в Районната следствена служба гр. Перник. Впоследствие, на 03.11.1999 г. след конкурс бях назначен за съдия изпълнител в Районен съд гр. Радомир, а от 26.10.2000 г. - за районен съдия в същия съд. По време на отсъствието на председателя на съда ми бяха възлагани функции по заместването му. С решение на Висшия съдебен съвет по протокол №29/23.06.2006 г. бях избран за председател на съда. На 11.07.2011 г. ми бе гласувано доверие от тогавашния състав на Висшия съдебен съвет и бях избран за председател на съда за втори мандат. По времето, през което заемах длъжността председател на Районен съд гр. Радомир са извършени две проверки от Инспектората към ВСС, съответно по гражданските и по наказателните дела, като при всяка от проверките са направени констатации, че организацията на административната дейност на РС - Радомир, както и тази по образуване, движение и приключване на делата е много добра, че е постигната добра бързина на съдопроизводството и, че в голямата си част делата са разглеждани и решавани в тримесечен срок (този срок през 2015 г. достигна 94 % от общия брой на делата), като не е налице безпричинно отлагане и забавяне на производствата. Направените малко на брой препоръки при проверката бяха изпълнени незабавно. След спечелен конкурс, считано от 01.07.2016 г., се преместих на работа в наказателното отделение на Окръжен съд гр. Кюстендил. През 2018 г. бях избран за председател на Окръжен съд - Перник, като на 22.10.2018 г. встъпих в длъжност.

През 2017 г. получих предложение да участвам в надпреварата за член на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (мандат 2017 – 2022 г.). Това предложение беше изготвено и подписано изключително от колеги от района на Окръжен съд гр. Перник - мнозинството от колегите от самия Окръжен съд - Перник, както и от колеги от районните съдилища в региона. С класирането си на шесто място на първия тур и на седмо място на втория сред 27 кандидати за членове на ВСС вярвам, че представянето ми е било успешно, както и че идеите ми са получили подкрепа от съдиите в страната, макар и гласовете да не достигнаха за влизане в Съвета.

През настоящия мандат работещите в Окръжен съд - Перник срещнахме доста предизвикателства в работата си, но проблемите в голямата им част бяха разрешени без особени трудности именно поради отличните взаимоотношения между съдиите, както и между съдиите и служителите, сплотеността ни и нагласата да търсим най-ефективните възможни решения на възникналите проблеми. Именно солидната подкрепа на съдиите и служителите в съда ми дава увереността, че бих могъл да се справя с управлението на окръжния съд и през следващия управленски мандат.

Споделям разбирането, че през целия си живот човек трябва постоянно да се развива и усъвършенства професионално, да придобива нови знания и умения, да обогатява своя житейски и професионален опит, да приема нови предизвикателства. Воден от това свое разбиране, участвах в множество обучения, организирани първоначално от Центъра за обучение на магистрати, а по-късно от Националния институт на правосъдието. През 2008 – 2009 г. завърших Френско - българската магистърска програма „Право на Европейския съюз” в СУ ”Св. Климент Охридски”. В ситуацията на пълноправно членство на страната в Европейския съюз всеки национален съдия е едновременно и съюзен съдия и не само има право, но е и длъжен да познава и да прилага правото на Съюза и, което е особено важно, да оставя неприложена всяка национална правна норма, която противоречи на съюзното право. През месец юли 2009 г. след съответните обучения, участвах като лектор в проекта на Висшия съдебен съвет „Международно частно право и международен граждански процес в областта на семейното и наследственото право”. От края на 2009 г. насам участвам като представител на Висшия съдебен съвет в инициативите на Регионалния съвет за сътрудничество (Regional Cooperation Council) със седалище в гр. Сараево, Република Босна и Херцеговина, като ми беше гласувано доверие и бях определен за член на две международни работни групи - на Ръководната група за регионална стратегия (Steering Group on Regional Strategy), както и на Екипа за съдебно сътрудничество в областта на наказателноправните въпроси в Югоизточна Европа (South East Europe Expert Team on Judicial Cooperation in Criminal Matters). В края на месец март 2012 г. бях командирован от Висшия съдебен съвет като член на експертен екип за участие в защитата на Туининг проект HR/2010/IB/JH/02 „Подобряване на ефективността на съдебната система на Република Хърватска” с изпълнител Висшия съдебен съвет на Република България и бенефициент Министерството на правосъдието на Република Хърватска. За времето от 03.06.2013 г. до 30.09.2013 г. в рамките на Програмата за обмен на магистрати на Европейската мрежа за съдебно обучение (European Judicial Training Network) проведох дългосрочен стаж в Евроджъст (European Union’s Judicial Cooperation Unit), гр. Хага, Кралство Нидерландия. В началото на месец май 2018 г. участвах в семинар на тема „Обучение по лидерство - практически семинар за разработване на програми за административни ръководители в съдебната система“, организиран от Европейската мрежа за съдебно обучение и проведен в гр. Талин, Република Естония.

От 2019 г. съм член на Националната съдебна мрежа за съдебно сътрудничество по наказателни дела на Република България /НСМССНДРБ/ и контактна точка на Европейската съдебна мрежа за България.

Със заповед №ВСС/6646 от 30.05.2019 г. на ръководителя на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата”, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд бях определен за член на екип за изпълнение на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ в екипа на проекта.

С решение по протокол № 10/24.03.2021 г., т. 21 на Пленума на ВСС съм определен за член на работна група за изменение на Правилника за администрацията в съдилищата.

С решение по протокол № 27/15.09.2022 г. съм определен за член на проектния екип по дейностите I.3, I.4, I.5, I.6 от Фаза I на проект в ПВУ "Въвеждане на способности за алтернативно разрешаване на спорове (АРС) в съдебната система в България - пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация; доизграждане на мрежата от съдебни центрове във всички окръжни райони на страната; разработване на стратегия за пълноценно използване на други алтернативни способности за разрешаване на спорове".

С решение по протокол №31 от 26.07.2022 г. на СК на ВСС бях награден с отличие „служебна благодарност и грамота“ за образцово изпълнение на служебните задължения и изпълнение на конкретни задачи.

През 2022 г. защитих докторантура на тема „Защита на марката на ЕС от националните съдилища“ в УНСС, като ми бе присъдена образователна и научна степен „доктор по изобретателско, авторско и патентно право“.

През 2022 г. станах част от екипа на Мрежата по медиация на съдиите по интелектуална собственост от съдилищата за марките на ЕС и на съдилищата по дизайна на ЕО към Службата на ЕС за интелектуална собственост в Аликанте, Испания. От месец юни 2023 г. съм редовен член на Асоциацията на търговските марки на Европейските общности (ЕСТА) със седалище в гр. Прага, Чехия и лауреат на годишната награда на организацията в професионална категория за 2023 г.

Международните мероприятия и инициативи ми дадоха възможност, от една страна, да се запозная с новостите и с тенденциите, които се развиват не само в рамките на Югоизточна Европа, но и в целия Европейския съюз, а, от друга страна, ми предоставиха изключителния шанс да създам и да поддържа контакти с колеги от чужбина, с които продължаваме да обменяме добри практики и информация и след приключването на инициативите, в които сме участвали заедно.

Длъжността, за която кандидатствам, е управленска по своя характер. Тя изисква много качества, някои от които са: продължителен съдийски опит, уравновесеност, диалогичност, организационни способности и умения за работа в екип, позитивен подход към колектива, висока квалификация, ясни виждания за стратегическите цели на съответния съд, както и за необходимите действия, с които тези цели да бъдат постигнати. В този смисъл, осъзнавайки сериозността и отговорността на позицията, за която кандидатствам, както и важността на продължаващата в страната съдебна реформа, в следващите страници ще изложа своите виждания относно изпълнението на целите и задачите на Окръжен съд - Перник, което бих предприел в случай, че ми бъде гласувано доверие.

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжен съд - Перник и очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност.

Преди да развия насоките и целите, които бих следвал в случай, че бъда избран за административен ръководител на Окръжен съд - Перник - втори мандат, бих желал да представя накратко своя анализ и оценка на състоянието на съда и да очертая достиженията и проблемите в досегашната му дейност.

Съдебният район на Окръжен съд гр. Перник съвпада с административно-териториалните граници на Пернишка област и обхваща 6 общини, разпределени в четири съдебни района, както следва: Районен съд - Перник: община Перник; Районен съд - Радомир: общините Радомир, Ковачевци и Земен; Районен съд - Брезник: община Брезник и Районен съд - Трън: община Трън. Територията на Пернишка област е 2 390,5 km², с 6 града и 165 села, а населението ѝ наброява 111 746 души (по окончателни данни от преброяването през 2021 г.). Част от границата на района на съда съвпада с

държавната граница с Република Сърбия, като в този участък е граничният контролно-пропускателен пункт Стрезимировци.

1. Кадрова обезпеченост.

1.1 Съдии:

По утвърдено от ВСС към **01.10.2023** г. поименно щатно разписание на длъжностите, числеността на магистратите в Окръжен съд – Перник включва **13** съдии. За сравнение, при започване на мандата ми като административен ръководител – председател на ОС-Перник през 2018 г. числеността на съдиите беше **17**. Съдийските щатове са разпределени по следния начин – един председател и двама заместник-председатели (съответно, ръководители на наказателното и на гражданското отделение), осем съдии и двама младши съдии. Към момента има една незаета щатна бройка за съдия и една незаета щатна бройка за младши съдия, един съдия от наказателното отделение и трима съдии от гражданското отделение на съда са командироваани в Софийския апелативен съд, а един съдия е командирован във ВКС.

В съда са обособени две отделения - наказателно, както и общо гражданско и търговско. От **2015** г. в съда няма обособено търговско отделение - всички съдии от гражданската колегия разглеждат всички видове граждански и търговски дела. Съдиите са разпределени по следния начин - седем от тях работят в гражданското отделение и четирима – в наказателното отделение. Младши съдията разглежда както граждански, така и наказателни дела.

Както се посочи, в периода 2018 – 2023 г. съдийските щатове са намалени с четири бройки. С решение по протокол №23/20.09.2018 г. на Пленума на ВСС на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, считано от 07.11.2018 г. е съкратена една щатна бройка за съдия в Окръжен съд – Перник във връзка с пенсионирането на съдия Людмила Пейчева. С решение по протокол №2/22.01.2019 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ е съкратена втора щатна бройка за съдия в Окръжен съд – Перник, заемана до преди това от съдия Радост Бошнакова, и е разкрита в Софийския градски съд. С решение по протокол №29/05.12.2019 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ е съкратена щатна бройка за младши съдия в Окръжен съд – Перник и е разкрита в Софийския градски съд. С решение по протокол №26/26.07.2022 г., на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ е съкратена трета свободна щатна бройка за съдия в Окръжен съд – Перник и е разкрита в Районен съд - Чирпан.

Въз основа на решения на общото събрание на Окръжен съд - Перник е прието всички съдии да разглеждат дела при 100 % натовареност, а председателят на съда - при 80 % натовареност. През почивните дни дежурства дават единствено наказателните съдии. Съдиите от Окръжен съд - Перник заседават в три граждански и два наказателни състава. При встъпването ми като председател на съда през 2018 г. имаше три постоянни граждански въззивни съдебни състава, но нямаше обособени постоянни въззивни наказателни състави. Промяната в организацията, която предложих и която бе подкрепена от общото събрание е обособяването на два постоянни въззивни наказателни състава, което дава по-голяма сигурност и предвидимост в работата, както и улеснява самата организация на съдебните заседания.

1.2 Съдебна администрация:

Съдебните служители са **31** по щат (за сравнение през 2018 г. те са били 29 по щат), разпределени в обща и специализирана администрация. Ръководните длъжности са съдебен администратор, главен счетоводител и завеждащ служби „Гражданско и наказателно деловодство“. Специализираната администрация се състои от двама съдебни помощници, шестима съдебни деловодители, двама съдебни деловодители - регистратура, двама деловодители „КОД“, четирима съдебни секретари, съдебен архивар - статистик и четирима призовкари. Общата администрация се състои от един

счетоводител, един главен специалист „Софтуер“ и един служител „Връзки с обществеността“. Техническите длъжности са два щата за чистач, един шофьор и един домакин - работник по поддръжката.

С решение по протокол №40/11.12.2018 г. на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет бе разкрита една щатна бройка за служител „Връзки с обществеността“. С решение на СК на ВСС по протокол №39/10.11.2020 г. на основание чл. 30, ал. 5, т. 8 от ЗСВ бе съкратена една свободна щатна бройка за длъжност „чистач“ в Окръжен съд - Перник, считано от 15.11.2020 г. и същата бе разкрита в Районен съд - Перник. С решение по протокол №12/13.04.2021 г. на Съдийска колегия на Висшия съдебен съвет се разкриха две щатни бройки за „съдебен помощник“ в Окръжен съд - Перник.

Съотношението между съдии и служители за 2022 г. в съда е 1/2,38, а съотношението съдии/специализирана администрация е 1/1,53, което е под средното за страната както за общия брой съдилища, така и за окръжните. При сегашното съотношение на съдиите и служителите чрез възлагане на дейности по съвместяване на някои от функциите на служителите в съда е постигната добра организация на работата на всички служби в съда.

В началото на мандата ми съдебните секретари бяха разделени, като двама от тях участваха само по наказателни дела, а другите двама - само по граждански дела. Това водеше до неравномерна натовареност на секретарите, тъй като гражданските дела бяха значително повече от наказателните и това пораждаше чувство на неудовлетворение сред тях. Поради тази причина след обсъждане със заместник-председателите на съда и след проведени разговори със самите съдебни секретари организацията на работа се промени, като всеки съдебен секретар започна да участва във всички видове дела на ротационен принцип като по този начин се преодоля дисбаланса в натоварването им.

Беше постигнато споразумение с председателите на районните съдилища от района на Окръжен съд - Перник служителят, заемащ длъжността „Връзки с обществеността“ в ОС - Перник при проявен от представители на медиите интерес своевременно да предоставя търсената информация в рамките, допустими от закона и по отношение на въпроси и дела на районните съдилища.

Съдебните помощници подпомагат съдиите, както гражданското, така и наказателното отделение на съда. Скоро след встъпването им след проведено събрание с колегите от съда беше решено те да подпомагат работата на всички съдии по всички дела, като със заповед на председателя на съда бяха определени максимален брой проекти на актове, които съдебните помощници да изготвят месечно, като по този начин се постигна равномерност в натоварването им и справедливост при разпределението на работата.

На съдебните помощници, освен задълженията им по проучване и докладване на граждански и наказателни дела, изготвяне на проекти за съдебни актове, проучване на актуалната съдебна практика и анализа и обобщаването ѝ се възлагат и допълнителни задачи със заповед на административния ръководител като участия в комисии, проверка на делата за архив и докладването им на съответния съдия- докладчик, процесуално представителство на съда по водени срещу него дела и др.

Принципът на взаимна заменяемост, който се прилага в работата на съдебната администрация следва да продължи, като се отчита професионалната квалификация и образованието на служителите, както и нивото на натовареност на всеки от тях. Следва да се подчертае, че след въвеждането на ЕИСС изискванията към съдебните служители се повишиха, поради което се породиха и необходимостта от провеждане на допълнителни обучения за работа с програмата, които се провеждат регулярно. Периодично се провеждат обучения както на деловодителите и секретар-

протоколистите, така и на служителите, които изпълняват задължения във връзка със сигурността на информацията и с класифицирана информация.

Служителите в Окръжен съд - Перник се отличават с високо ниво на професионална компетентност, отговорни и дисциплинирани са, проявяват инициативност в работата си, бързо усвояват нови знания и умения, мотивирани са и са готови да поемат допълнителни задачи с оглед постигането на целите на институцията. Имат изградени добри комуникативни умения и се отнасят с уважение към съдиите, адвокатите, гражданите и представителите на други държавни институции.

2.Правораздавателна дейност. Натовареност.

През последните три години по отношение на натовареността на Окръжен съд - Перник се забелязва тенденция към увеличение. Това се дължи преди всичко на увеличението на наказателните дела, които като брой са се увеличили с около една пета в сравнение с предходните две години, докато броят на гражданските дела запазва нивата си от предходните години, но следва да се подчертае и, че по-ранната тенденция към намаляване при гражданските дела вече не е налице.

Постъпилите и свършените дела през последните три години, както и срочността им е, както следва:

Година	Постъпили				Свършени				Срочност (до 3 месеца)				Общо
	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	Граждански	Търговски	Фирмени	Наказателни	
2020	788	67	2	324	685	84	2	314	70%	50%	100%	90%	76%
2021	776	55	6	386	814	85	6	395	66%	58%	100%	86%	72%
2022	787	58	1	483	807	53	1	464	70%	72%	100%	89%	77%

Показателите за натовареност по шат за 2020 г. са 8,71 дела разгледани месечно от съдия и 6,46 свършени дела; за 2021 г. са 9,54 дела разгледани месечно от съдия и 7,74 свършени дела; за 2022 г. са 10,46 дела разгледани месечно от съдия и 8,49 свършени дела.

Действителната натовареност в цифри е малко по-различна: за 2020 г. - 10,31 дела месечно на съдия за разглеждане и 7,64 дела - свършени, за 2021 г. - 11,36 дела месечно на съдия за разглеждане и 9,22 дела - свършени, за 2022 г. - 12,74 дела месечно на съдия за разглеждане и 10,35 дела - свършени. Т.е., въпреки че е налице известна разлика между действителната натовареност и натовареността по шат, общата тенденция за постепенно увеличаване на делата, отчитана и по двата критерия, е очевидна.

Съотношението между постъпили и свършени дела за 2020 г. е 1 181 към 1 085 дела, за 2021 г. – 1 223 към 1 300 и за 2022 г. – 1 329 към 1 325 дела, което е доказателство за много добрата работа на съдиите по показателите бързина и срочност.

Общият брой дела за разглеждане през **2022 г.** е **1 114**, за **2021 г.** той е бил **1 173**, а през **2020 г.** в съда е имало за разглеждане общо **1 107** дела. Броят на приключилите през **2022 г.** дела е **861**, за **2021 г.** - **905**, а за **2020 г.** - **771**.

Статистическите данни сочат, че през **2022 г.** броят на приключените дела е с **44** по-малко от тези, отчетени през **2021 г.**, но пък са значително повече от **2020 г.** Причините за лекия спад в броя на приключените дела се дължи и на честата промяна на съдийския състав през **2022 г.**, което наложи преразпределение на дела и забавяне на разглеждането на делата до командироването на нови съдии.

2.1. Наказателни дела

През **2022 г.** в съда са постъпили общо **483** наказателни дела първа и втора инстанция, което е с **97 бр.** повече от **2021 г.**

Останали са несвършени от **2021 г.** **34** дела или общо за разглеждане през **2022 г.** са били **517** наказателни дела.

От общо **517** дела, свършени за периода са **464** броя, като **411** от тях, или **89%**, са разгледани и решени в 3-месечен срок от образуването им. През **2021 г.** свършените в 3-месечен срок наказателни дела са били **86 %**, а през **2020 г.** – **90 %**.

През **2022 г.** от **464** наказателни дела със съдебен акт по същество са решени **441**, а **23** са прекратени.

Останали несвършени в края на периода, т.е. към **31.12.2022 г.** са **53** наказателни дела. През **2021 г.** останалите несвършени в края на периода дела са били **34 бр.**, а през **2020 г.** - **43** дела.

Следва да се подчертае, че делата постепенно стават значително по-сложни като отделните казуси налагат все по-задълбочено проучване, като в голяма част от случаите се налага събирането на нови доказателства, включително назначаване на допълнителни експертизи и повторни разпити на свидетели, натоварването на съдиите си остава значително.

2.2. Граждански дела

През **2022 г.** в Пернишкия окръжен съд са постъпили общо **846** граждански, търговски и фирмени дела, като в тях не са включени **3** броя заявления за вписване на промени по фирмени дела, по които също са постановени съдебни актове.

Въз основа на статистическите данни за последните три години може да се направи извод за запазване на тенденцията за равномерност в постъпленията, тъй като през **2021 г.** са постъпили общо **837** дела, а през **2020 г.** - **857** дела.

По видове постъпленията за тригодишен период, са както следва:

Първоинстанционни граждански дела за **2022 г.** - **103 бр.**, за **2021 г.** - **111 бр.**, а за **2020 г.** - **120 бр.**

При търговските дела броят на постъпленията е както следва: за **2022 г.** - **58 бр.**, за **2021 г.** - **55 бр.**, а за **2020 г.** са били **67** броя.

Въззивните граждански дела са **433 бр.**, при **413** за **2021 г.** и **409** за **2020 г.**

Постъпилите частните граждански дела през **2022 г.** са **28**, за **2021 г.** са **17**, а за **2020 г.** - **23** броя.

През **2022 г.** са постъпили **218** частните граждански дела II инстанция, за **2021 г.** - **230**, а за **2020 г.** - **232** броя дела.

Новообразуваните фирмени дела през **2022 г.** са **1**, за **2021 г.** - **6**, а за **2020 г.** – **2** броя.

Общият брой дела за разглеждане през **2022 г.** е **1 114**, за **2021 г.** той е бил **1 173**, а през **2020 г.** в съда е имало за разглеждане общо **1 107** дела. Броят на приключилите през **2022 г.** дела е **861**, за **2021 г.** - **905**, а за **2020 г.** - **771**.

2.3. Срочност на разглеждане на делата. Както се посочи, при **464** броя свършени през **2022 г.** наказателни дела **411** от тях, или **89 %**, са разгледани и решени в **3 - месечен** срок от образуването им. През **2021 г.** свършените в **3-месечен** срок наказателни дела са били **86 %**, а през **2020 г.** – **90 %**.

От свършените през **2022 г.** **861** граждански дела, **603** от тях са приключени в **3-месечния** инструктивен срок, като това е **70 %** от тези дела. През **2021 г.** свършените в **тримесечен** срок граждански дела са **66 %**, а през **2020 г.** – **70 %**.

Прави впечатление сравнително голямата разлика в приключваемостта на наказателните и гражданските дела в инструктивните срокове, като сравнението за **2022 г.** е изключително в полза на наказателните дела - техният брой е с почти **20 %** повече от този на гражданските дела. Изводът, който се налага е, че приключваемостта в **тримесечен** срок по въззивните граждански дела през **2022 г.** е намаляла в сравнение с предходните години, като по тези дела следва да се предприемат мерки за повишаване на този показател.

Следва да се посочи, че по делата за оспорване и установяване на произход при допуснати **ДНК** или **кръвнотипови** експертизи практически е невъзможно приключването на делата в **тримесечен** срок поради това, че повечето от експертите отказват да се явяват в съдилищата извън гр. София, което налага извършване на разпит по делегация.

По делата, по които някоя от страните е с адрес извън гр. Перник обективно сроковете за връчване на призовки са по-продължителни. До забавяне се стига и в случаите, когато призоваването се извършва по реда на чл. 47 от ГПК или при нередовно призоваване на някоя от страните.

В края на **2022 г.** са останали несвършени **53** наказателни дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **10.25 %**, а спрямо постъпилите - **10.97 %**. Към **31.12.2021 г.** е имало несвършени **34** наказателни дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **7.92 %**, а спрямо постъпилите - **8.81 %**. Към **31.12.2020 г.** са останали несвършени **43** наказателни дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **12.04 %**, а спрямо постъпилите - **13.27 %**.

В края на **2022 г.** са останали несвършени **253** граждански дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **22.71 %**, а спрямо постъпилите - **29.90 %**. Към **31.12.2021 г.** е имало несвършени **268** граждански дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **22.85 %**, а спрямо постъпилите - **32.02 %**. Към **31.12.2020 г.** са останали несвършени **336** граждански дела, което в процентно изражение спрямо делата за разглеждане е **30.35 %**, а спрямо постъпилите - **39.21 %**.

Въз основа на тези данни може да се направи извод за устойчивост на данните, отнасящи се до броя на несвършените дела в края на отчетния период, което показва ритмичност в постъпленията и в организацията на работата на съда. Би следвало в съда да продължи добрата практика, констатирана и в актовете от проверките на Инспектората при ВВС за упражняване на административен контрол чрез системата за електронно деловодство като периодично се правят проверки от административния ръководител за движението на делата.

2.4. Качество на съдебните актове.

Качеството на съдебните актове в Окръжен съд - Перник е сравнително високо. През **2022 г.** са обжалвани общо **131** съдебни акта (**104** по гражданските дела и **27** по наказателните), като за сравнение през **2021 г.** са били **179** броя (**148** по гражданските дела и **31** по наказателните), а през **2020 г.** - **132** броя (**113** по гражданските дела и **19** по наказателните).

От постановените през **2022 г.** първоинстанционни съдебни актове по наказателни дела са обжалвани **26** съдебни акта (при **25** за предходната **2021 г.**), от които **14** са били потвърдени (при **14** за предходната година), **1** е отменено (при **4** за предходната година) и **7** са изменени (при **7** за предходната година).

Като добра практика в съда следва да се посочи обсъждането от съдиите от наказателното отделение на Окръжен съд - Перник на всички дела, по които съдебните актове са били обжалвани или протестирани, като се анализират причините, поради които някои от тях са били отменени или изменени от горните инстанции.

От постановените съдебни актове по граждански, търговски и въззивни дела, през **2022 г.** са били обжалвани общо **104** броя.

През **2022 г.** са върнати след инстанционен контрол общо **61** дела.

От върнатите дела потвърдени са решенията по **50 %** от гражданските дела, недопуснати до касационно обжалване са решенията по **6.82 %** от делата, процентът на изменените решения е **25 %**, на отменените решения е **18.18 %**.

През **2021 г.** процентът на потвърдените решения е бил **46.67**, на недопуснатите до касационно обжалване – **13.33**, на отменените решения **24** и на изменените – **16 %**.

Сравнителният анализ на горните данни показва увеличение на процента на потвърдените актове през **2022 г.** - с **3.33 %**. Същевременно е увеличен процентът на недопуснатите до касационно обжалване актове, като процентът на отменените решения е намалял с **5,82 %**, а процентът на изменените решения и на недопуснатите до касационно обжалване се е увеличил.

През **2022 г.** са върнати след инстанционен контрол **17** определения по гражданските дела, от които **58.82 %** потвърдени, **5.88 %** недопуснати до касационно обжалване, **29.41 %** отменени. И тук се констатира повишаване процентите на потвърдените актове в сравнение с предходната **2021 г.**, когато са потвърдени **45.45 %** от определенията, **27.27 %** не са допуснати до касационно обжалване и **27.27 %** са отменени.

Въпреки като цяло положителните констатации за качеството на съдебните актове, следва да се предприемат мерки за тяхното подобряване, като стремежът следва да се положат усилия за намаляване на процента на изцяло отменените такива, който през **2022 г.** е **18.18 %** при решенията и **29.41 %** при определенията по гражданските дела. Анализът на обжалваните в Окръжен съд - Перник актове показва, че качеството на правораздаване е на сравнително високо ниво. Все пак, независимо от сравнително добрите показатели, следва да се продължи и доразвие практиката за провеждане на общи събрания на съдиите в Окръжен съд - Перник във връзка с анализирането на отменените решения, присъди и определения, като се извършва ежемесечно анализ, обсъждане и обобщаване освен на съдебната практика на съда, също и на решенията на САС и ВКС, което би довело до намаляване броя на изменени и отменени актове и до по-качествено правораздаване.

2.5. Натовареност.

Както се установява от статистическите отчети на ВСС за натовареността на съдиите в окръжните съдилища в страната за 2019, 2020 и 2021 г. Пернишкият окръжен съд е бил сред среднатоварените съдилища. За 2022 година, натовареността по щат на съдиите от Пернишкия окръжен съд е 10.46 дела (при 9.54 за 2021 г.) към делата за разглеждане и 8.49 бр. (при 7.74 бр. за 2021 г.) към свършените, а действителната натовареност за същия период е 12.74 бр. към делата за разглеждане и 10.35 бр. към свършените дела, като изводът, който се налага, е че натовареността на съдиите е над средната сред окръжните съдилища в страната. Съгласно Анализа за натовареността на съдилищата през 2021 г. (приет от СК на ВСС с решение по протокол №37/11.10.2022 г., т. 1, на основание чл. 30, ал. 5, т. 12 от ЗСВ) е прието, че ниско натоварени са окръжните съдилища с под 7 дела месечно на съдия, средно натоварени са тези с между 7 и 10 дела месечно и високо натоварени са тези с над 10 дела месечно.

Становището ми е, че към настоящия момент щатната численост на съдиите от Окръжен съд - Перник е достатъчна, за да бъде създадена добра организация на работата, но не следва да продължава процеса на съкращаване на щатовете, характерен за последните години.

3. Анализ на дейността и особеностите на районните съдилища в района на Окръжен съд - Перник

На територията на Пернишкия съдебен окръг функционират четири районни съдилища, съответно, в градовете Перник, Радомир, Брезник и Трън. Юрисдикцията на районните съдилища се разпростира на административната територия на шест общини - Перник, Радомир, Ковачевци, Земен, Брезник и Трън. През 2022 г. в посочените районни съдилища е имало 30 щата за районни съдии. В районните съдилища през 2022 г. са постъпили общо 10 924 дела, разгледани са били 12 502 дела и са свършени 11 279 дела, 88 % от които в тримесечен срок. Останали висящи в края на годината са едва 1 223 дела, общо във всички съдилища. Числата сами по себе си сочат, че въпреки големия брой дела районните съдии са съумели да приключат максимален брой от тях. За сравнение: отново 10 924 са постъпилите дела за 2021 г. и 10 939 дела - за 2020 г., разгледани – 12 783 дела за 2021 г. и 13 092 дела за 2020 г., свършени – 11 204 дела за 2021 г. и 11 233 дела за 2020 г., останали несвършени в края на периода – 1 579 през 2021 г. и 1 859 през 2020 г., в 3-месечен срок през 2021 г. са приключени 87,5 % от делата, а през 2020 г. – 89 %.

Средно в окръга за 2022 г. един районен съдия е разгледал 417 дела (456 за 2021 г. и 468 за 2020 г.) и е решил 375 дела (при 400 за 2021 г. и 401 за 2020 г.), т.е. разгледани са с 39 дела по-малко в сравнение с 2021 г. и 51 дела по-малко от 2020 г.

Средните общи показатели за натовареност на районните съдии за 2022 г. са следните: натовареност по щат спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 32,93 / 29,54, а действителната натовареност спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела : 46,14 / 41,40.

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

Натовареност по щат – общо

(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)

2020 г. - 2022 г.

Година	РС-Перник	РС-Радомир	РС-Брезник	РС-Трън	Средна за района
2020 г.	42.38	33.08	22.58	23.50	30,39
	36.33	27.96	19.96	21.33	26,40
2021 г.	39.90	37.27	22.71	32.75	33,16
	34.75	33.15	20.71	30.00	29,65
2022 г.	35.13	35.94	29.46	31.17	32,93
	31.79	31.96	26.50	27.92	29,54

Сравнение на натовареността в районните съдилища по години

Действителна натовареност- общо

(Дела за разглеждане / всичко свършени дела)

2020 г. – 2022 г.

Година	РС-Перник	РС-Радомир	РС-Брезник	РС-Трън	Средна за района
2020 г.	61.38	49.36	43.36	23.50	44,40
	52.62	41.72	38.32	21.33	38,50
2021 г.	57.14	49.69	43.60	32.75	45,80
	49.75	44.19	39.76	30.00	40,93
2022 г.	50.50	47.92	36.26	49.87	46,14
	45.70	42.61	32.62	44.67	41,40

Данните показват, че Районен съд - Перник е бил с най-висока натовареност по щат през 2020 г. и 2021 г., като през 2022 г. е изпреварен от Районен съд - Радомир по този показател. Следва да се отбележи, че с решение на Пленума на ВСС по протокол № 36/15.12.2022 г. на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ в Районен съд - Перник са разкрити 2 щатни бройки за съдия, считано от датата на вземане на решението, като тези щатни бройки не са заети до края на 2022 г., поради което резултатите при натовареността по щат за този съд са по-ниски.

Действителната натовареност за 2022 г. сочи, че най-натоварен през годината е бил Районен съд - Перник, като непосредствено след него е Районен съд - Трън, след него са Районен съд - Радомир и Районен съд - Брезник. Увеличената действителна натовареност на Районен съд – Трън за 2022 г. обаче се дължи не на реално увеличение на делата през този период, а на обстоятелството, че председателят на съда е бил командирован през част от периода в Районен съд – Брезник.

Показателите за натовареност на районните съдилища от региона на Окръжен съд- Перник показват известно изменение на тенденцията, която допреди година отчиташе като средна величина две натоварени под средното за страната - съдилищата в Радомир и в Брезник, един високо натоварен съд (Районен съд – Перник) и един много ниско натоварен (Районен съд – Трън). През последната година тази тенденция се измени като натовареността между отделните съдилища от региона постепенно се изравнява, което се надявам да продължи и занапред.

Тъй като с решение на Пленума на ВСС по т. 2.3, по Протокол № 26 от заседание проведено на 07.11.2019 г., щатната бройка на съдия в Районен съд - Трън бе съкратена на основание чл. 30, ал. 2, т. 8 от ЗСВ, резултатите за натовареността в този съд се изчисляват само спрямо щатната бройка за административен ръководител - председател на съда, като при действителната натовареност се отчита и времето, през което председателят на съда е бил командирован за изпълнение на задължения в други съдилища, както и когато е бил заместван по време на отсъствията си от съдии от съседни съдилища.

С решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 21/20.06.2023 г., на основание чл. 160, във връзка с чл. 186а, ал. 4 от ЗСВ, Габриела Младенова е назначена на длъжност „съдия“ в Районен съд – Радомир, с което се попълни щата за съдии в този съд.

При посочените уточнения най-големи са постъпленията през **2022 г.** в Районен съд - Радомир - 31,81 дела на месец/съдия, следва Районен съд- Перник с 30,42 дела на месец/съдия, Районен съд - Трън - 28,50 дела на месец/съдия и Районен съд - Брезник - 27,46 дела на месец/съдия. По отношение на свършените дела съотношението е: Районен съд - Радомир - 31,96 дела на месец/съдия, Районен съд - Перник - 31,79 дела на месец на съдия, Районен съд - Трън - 27,92 дела на месец/съдия и Районен съд - Трън - 26,50 дела на месец/съдия.

Процентното съотношение на свършените в тримесечен срок дела за **2022 г.**, по съдилища, е следното: Районен съд - Перник - **87 %**, Районен съд - Радомир - **89 %**, Районен съд - Брезник - **90 %**, Районен съд - Трън – **86 %**.

Общо за районните съдилища в района числото на приключване на делата в тримесечния срок е **88 %**. Тези показатели определено означават достигнат добър стандарт за бързо правосъдие.

По наказателните дела съдилищата в тригодишния период са показвали постоянно високо темпо на работа - около **84 %** свършени в тримесечния срок дела за трите поредни години – **2020, 2021 и 2022 г.**

По съдилища, показателят на свършените в тримесечен срок наказателни дела за **2022 г.** е, както следва: **81 %** - Районен съд - Перник, **83%** - Районен съд - Радомир, **86 %** - Районен съд - Брезник и **88 %** - Районен съд - Трън. През **2021 г.** данните са следните: **81 %** - Районен съд - Перник, **77 %** - Районен съд - Радомир, **82 %** - Районен съд – Брезник и **82 %** - Районен съд - Трън, а през **2020 г.** – **83 %** - Районен съд - Перник, **88 %** - Районен съд - Радомир, **82 %** - Районен съд - Брезник и **94 %** - Районен съд - Трън.

По гражданските дела в тримесечен срок през **2022 г.** са свършени **89 %**, при **89 %** за **2021 г.** и **90 %** за **2020 г.** Гражданските дела за **2022 г.**, приключени в тримесечен срок по съдилища са, както следва: Районен съд - Перник – **89 %**, Районен съд - Радомир – **91 %**, Районен съд - Брезник – **92 %** и Районен съд - Трън – **85 %**; през **2021 г.** - Районен съд - Перник – **86 %**, Районен съд - Радомир – **88 %**, Районен съд - Брезник – **92 %** и Районен съд - Трън – **93 %** и през **2020 г.** - Районен съд - Перник – **85 %**, Районен съд - Радомир – **91 %**, Районен съд - Брезник – **89 %** и Районен съд - Трън – **95 %**.

При анализа на проблемите на районните съдилища, следва да се посочи, че въпросът с високата натовареност по щат на Районен съд - Перник, който в продължение на десетилетия до **2022 г.** беше на едно от първите три места в страната по този показател вече до голяма степен е разрешен. С попълването на свободния щат за съдия в Районен съд - Радомир през **2023 г.** се разреши и въпросът с повишената

действителна натовареност на съдиите от този съд. В Районен съд - Брезник работят председателят на съда и един съдия, като натовареността е в нормални граници. В Районен съд - Трън след закриването на щатната бройка за съдия с решение на пленума на ВСС от 2019 г. правораздава само председателят на съда.

Все още не е разрешен проблемът с необходимото допълнително работно пространство в Районен съд - Перник. В координация с председателя на Районен съд - Перник и с окръжния прокурор на Окръжна прокуратура - Перник е направено искане до СК на ВСС за предоставяне на помещения от сградата на Минната дирекция в гр. Перник, която през 2023 г. беше придобита от държавата, като въпросът е на път да бъде разрешен в близко бъдеще.

В най-натоварения съд в региона - Районен съд - Перник бях разкрити три бройки за съдебни помощници, което доведе до повишаване на бързината и качеството на правосъдието с оглед разтоварването на съдиите от някои по-леки задачи, напр. във връзка с администрирането на делата, респ. съсредоточаването на съдиите върху същинската правораздавателна дейност и върху по-сложните и по-обемни дела, както и върху по-задълбоченото проучване на съдебната практика.

През 2022 г. бяха извършени проверки от Инспектората към Висшия съдебен съвет по гражданските и по наказателните дела на всички районни съдилища от региона. Констатациите на актовете, с които са приключени проверките са изцяло положителни, като дадените малко на брой препоръки за част от съдилищата са изпълнени в срок, което е доказателство за много добрата работа на всички районни съдилища от района на Окръжен съд - Перник.

През последните години бяха извършени две проверки на дейността на районните съдилища от района на ОС - Перник по реда на чл. 86, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, съответно, през 2019 г. и през 2022 г., възложени от председателя на Окръжен съд - Перник, при които са направени изцяло положителни констатации за работата на съдиите, както и за организацията на работа в тези съдилища, а констатираните незначителни пропуски незабавно са отстранени.

4.Управленска и организационна дейност.

4.1. Управление на човешките ресурси;

В Окръжен съд - Перник има утвърдени от председателя на съда Правилник за вътрешния трудов ред, Вътрешни правила за подбор и наемане на съдебни служители и Вътрешни правила за извършване на атестиране и повишаване в ранг на съдебните служители. С Правилника за вътрешния трудов ред се регламентира организацията на труда в съда, като са отчетени спецификите в дейността и особеностите на работата и служителите в него. В него са конкретизирани трудовите права и задълженията на председателя на съда, както и на служителите, регламентирани в Кодекса на труда, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, ЗСВ и ПАС. Чрез правилника е създадена такава организация на работа, която гарантира постигането на добри резултати в процеса на управление и при престирането на труда, както и добра екипна работа за изпълнение на стратегията на съда.

Правилата за подбор и за назначаване на служителите гарантират спазването на принципа за конкурсното начало и обезпечаването на съда с квалифицирани служители, назначени след прозрачна състезателна процедура. В Окръжен съд гр. Перник е утвърдена процедура за атестиране, която урежда правилата за атестиране на

всеки служител, при което се отчита качеството на изпълнението на служебните задължения от страна на служителя, както и професионалните му знания и умения. Оценяването се извършва посредством използване на атестационен формуляр с определени показатели, като системата за атестиране и повишаване в ранг е в съответствие с изискванията на Правилника за администрацията в съдилищата (ПАС).

4.2. Управление на делата. Организационна дейност.

Делата в Окръжен съд-Перник се разпределят на случаен принцип като до 01.04.2016 г. в съда е използвана електронната програма за разпределение на делата „Law Choice“, одобрена от Висшия съдебен съвет, а от 01.04.2016 г. до 30.06.2020 г. - Централизираната система за разпределение на делата. От 01.07.2020 г. разпределението на делата в съда се извършва чрез модул в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС).

Утвърдени са Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд - Перник, според които разпределянето на делата се извършва от заместник-председателите на съда, съответно, на наказателното и на гражданското отделение, което става в деня на постъпването им или най-късно на следващия работен ден съобразно поредността на постъпването им. При отсъствие на заместник-председателите, разпределението се извършва от съдии, определени със заповед на председателя на съда, в която се посочва периодът, за който се възлагат функциите по разпределение на делата на тези лица. Във вътрешните правила детайлно са посочени случаите на изключение от случайното разпределение, случаите на изключване на съдии от случайното разпределение, напр. по време на отпуск, през съдебната ваканция, съобразно разпоредбите на ЗСВ за необходимостта от разглеждане на определени дела през този период. Спазва се стриктно изискването за прилагането на протокола от случайното разпределение към конкретното дело. Натовареността на съдиите, включително и на председателя на съда и на неговите заместници, се гласува от общото събрание, като впоследствие със заповед на председателя на съда се извършва корекция в ЕИСС.

През последните години във връзка с администрирането и дейността на Окръжен съд - Перник са извършени множество проверки, в това число няколко планови проверки от Инспектората към Висшия съдебен съвет, комплексни проверки на дейността по Закона за специалните разузнавателни средства и одитен ангажимент от Дирекция „Вътрешен одит“ на Висшия съдебен съвет.

През 2022 г. бе извършена комплексна планова проверка на организацията по образуването, движението и приключването на гражданските и търговските дела, образувани в периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г., както и на неприключени към момента на проверката производства, образувани в Окръжен съд - Перник, съгласно заповед № ПП-22-38/28.06.2022 г. на главния инспектор. Извършена е и проверка на организацията по образуването на делата и спазването на разпоредбата на чл. 80 от ПАС, с оглед влиянието върху натовареността и статистическите данни на съда, както и тематична планова проверка за образуваните в ЕИСС след 30.06.2021 г. граждански дела в техния хартиен еквивалент, с оглед установяване съдържа ли се на хартиен носител издаденият в електронна форма акт на съда и в какъв вид. Проверката по граждански и търговските дела е приключила с акт с констатации и изводи. Проверяващият екип е заключил, че съдиите полагат усилия и изпълняват задълженията си отговорно и професионално при образуването, движението и приключването на гражданските и търговските дела. Въз основа на направените констатации и изводи и на основание чл. 58, ал. 2 ЗСВ, Инспекторатът към ВСС е дал общи препоръки по отношение на упражняването на постоянен контрол от

председателя на съда върху дейността на съдебните служители и предприемането на административни мерки за подобряване на работата им, за обсъждане от съдиите прилагането на чл. 149, ал. 2 от ГПК и чл. 315, ал. 2 от ГПК, чл. 360 а от ЗСВ, практиката при спрените производства и спазването на чл. 38, т. 10 от ПАС, за срочно разглеждане на делата, за по-задълбочено проучване на делата с оглед недопускане на неоснователно забавяне. В съответствие с дадените указания, председателят на съда е свикал общо събрание на съдиите и на съдебните служители, което е приело решения, с които са изпълнени в срок всички дадени препоръки.

Съгласно заповед № ПП-22-67/17.10.2022 г. на главния инспектор от Инспектората на ВСС е извършена комплексна планова проверка на организацията по образуването, движението и приключването на наказателните дела за периода 01.01.2020 г. 31.12.2021 г., както и на неприключени към момента на проверката производства, образувани в Окръжен съд - Перник. Извършена е и проверка на организацията по образуването на делата и спазването на разпоредбата на чл. 80 от ПАС, с оглед влиянието върху натовареността и статистическите данни на съда, както и такава за образуваните в ЕИСС за периода 30.06.2021 г. – 01.09.2022 г. наказателни дела в техния хартиен еквивалент, с оглед установяване съдържа ли се на хартиен носител издаденият в електронна форма акт на съда и в какъв вид. Проверката по наказателните дела е приключила с акт с констатации и изводи. Провереният екип е заключил, че в съда е създадена добра организация на административната дейност, включително и за разглеждане на делата при условията на чл. 329, ал. 3 от ЗСВ и по време на дежурство. Констатирано е, че делата се разпределят на принципа на случайния подбор и съгласно приетите правила, че работата на служителите в деловодствата и другите служби отговаря на изискванията, предвидени в ПАС, и приетите в съда правила. Заключениета на проверяващия екип са положителни, като констатираните опущения са своевременно отстранени. Дадени са по-конкретни и по-обща препоръки. В съответствие с дадените указания, председателят на съда е свикал общо събрание на съдиите и на съдебните служители, което е приело решения, с които са изпълнени в срок повечето от препоръките, като две от тях не са изпълнени, а до Инспектората е изпратено мотивирано становище за причините за неизпълнението на конкретните две препоръки.

Съгласно заповед № ПЛД-22-16/10.05.2022 г. на главния инспектор от Инспектората на ВСС е извършена проверка на Окръжен съд - Перник в качеството му на администратор на лични данни при изпълнение на функциите му на орган на съдебната власт, за спазване принципа на отчетност, установен в чл. 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 и чл. 45, ал. 4 ЗЗЛД. Проверката включва изискване на информация за наличие на вътрешни правила и политики за техническите и организационни мерки, които са предприети за защита на правата и свободите на физическите лица при обработване на личните им данни от съда. В акта за резултатите от проверката е дадена препоръка да допълни съдържанието на регистъра на дейностите по обработване на лични данни, който се води на основание чл. 30 от Регламент (ЕС) 2016/679, респективно чл. 62, ал. 1 от ЗЗЛД по отношение на дейностите за обработване на лични данни, извършвани от съда в контекста на правораздавателната дейност за целите по чл. 42, ал. 1 от ЗЗЛД. Във връзка с дадената препоръка в акта от проверката е издадена заповед от административния ръководител на Окръжен съд - Перник за допълване на регистъра на дейностите по обработване на лични данни на основание чл. 30 от ОРЗД, респективно чл. 62, ал. 1 ЗЗЛД, и коригираният регистър е изпратен на Инспектората към ВСС с писмо изх. № 1960/12.10.2022 г.

Съгласно решения на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (НБКРС) са извършени комплексни проверки на дейността по ЗСРС през 2018 г., 2021 г. и 2022 г. в Окръжен съд - Перник, при които не са установени никакви нарушения.

През месец май 2019 г. е извършена проверка и от Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения към Народното събрание на Р. България, при която също не са констатирани никакви нарушения.

През 2023 г. въз основа на и в съответствие с одобрения с решение на Пленума на ВСС по протокол № 5 от 03.02.2022 г. годишен план на дейността на дирекция „Вътрешен одит“ и заповед № ВСС - 7104 от 03.05.2022 г. на представляващия ВСС г-н Боян Магдалинчев се извърши одитен ангажимент за даване на увереност ОА/У - 2214 в Окръжен съд - гр. Перник. Одитният ангажимент за всички процеси обхвана периода от 01.01.2021 г. до момента на извършването му (10.05.2022 г. - 27.05.2022 г.). Извършената проверка приключи със заключение, че бюджетният ресурс се планира съгласно нормативните изисквания, приходите от дейността се администрират съгласно нормативните изисквания, всички разходи (плащания) от бюджетната и набирателната сметка се администрират съгласно нормативните изисквания, утвърдените параметри по бюджета на съда са спазени и е постигнато добро финансово управление и законосъобразно разходване на бюджетните средства, въведените от ръководството контролни процедури дават разумна увереност, че дейността на съда се осъществява в съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори, отчитането на бюджетния ресурс е организирано и се извършва в съответствие с нормативните изисквания, въведените контролни механизми са осигурили в достатъчна степен законосъобразност на процесите свързани с активите и тяхното опазване, политиките и процедурите по отношение на човешките ресурси са в съответствие с действащите нормативни и вътрешни актове, процесите извършвани в специализираната администрация, които са обхванати по време на одитния ангажимент, са в съответствие с нормативните изисквания и вътрешните актове, вътрешният контрол по отношение на одитираните процеси е организиран и се извършва в съответствие с нормативните изисквания, а прилаганите контролни дейности осигуряват законосъобразното извършване на одитираните процеси и ограничават проявлението на рисковете. Констатирани незначителни пропуски, посочени в доклада са с нискорисков характер, не оказват влияние върху дейността на съда и още по време на одитния ангажимент ръководството на съда е изпълнило дадените препоръки.

По време на мандата ми като административен ръководител – председател на ОС-Перник не са извършвани проверки по реда на чл. 106, ал. 1, т. 7 от ЗСВ, възложени от председателя на Апелативен съд - София.

По време на настоящия мандат, Висшият съдебен съвет изпълни проект по Оперативна програма „Добро управление“ с наименование „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“, в рамките на който бяха създадени нови сайтове на съдилищата, включително и на Окръжен съд - Перник, който функционира по унифициран шаблон, като е предоставен публичен достъп на потребителите. Страницата съдържа информация за дейността на съда - насрочените за разглеждане дела и постановените и влезли в сила съдебни актове по делата. Съдебните актове се публикуват съгласно Вътрешни правила за организация за публикуване на съдебните актове в Окръжен съд - Перник, в които е регламентирано актовете по кои дела подлежат на публикуване, както и какви действия (включително и обезличаване, чрез заличаване на имената, единните граждански номера и адресите на физическите лица участници в процеса) и

от кого следва да бъдат извършени преди публикуването им, както и кой служител извършва самото публикуване, като тези правила периодично се актуализират. Интернет страницата съдържа подробна информация за историята на Окръжен съд - Перник, съдебния район, структурата на съда, примерни образци на документи, работно време, обявления за публична продажба, декларации по ЗПУКИ, информация за контакт, банкови сметки на съда и др. Налична е и онлайн форма за сигнали на гражданите, която е от значение за подобряването на обслужването на гражданите и адвокатите.

Освен с дейността си по правораздаване, съдиите от Окръжен съд - Перник са ангажирани и с много други дейности - участие в различни комисии: в помощните атестационни комисии в процедурите по атестиране на съдии от районните съдилища; в комисии по атестиране на съдебни служители; в извършване на проверки по реда на чл. 86, ал. 1, т. 6 от ЗСВ на организацията и дейността на районните съдии, държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията от четирите районни съдилища в Пернишкия съдебен окръг; в комисии за унищожаване на дела с изтекли срокове за съхранение; по бракуване на вещи, по унищожаване на отнети в полза на държавата веществени доказателства, по инвентаризации на делата и материалните активи; участие в работни групи по изработване на проекти за различни вътрешни правила, както и в работни групи, които следят за съответствие на вътрешните правила с актуалната нормативна уредба; по съответствието на документите на кандидатите за вещи лица за вписване в списъка на Окръжен съд - Перник и др.

Освен това, през последните три години съдиите от Пернишкия окръжен съд активно са участвали в обсъждането на всички проекти за тълкувателни решения на ВКС по наказателни, граждански и търговски дела, като по повечето от тях са изготвяли мотивирани становища. Анализирани са на работни съвещания причините за отлагане на делата и са набелязвани мерки за преодоляване на негативните фактори, водещи до неоправдано забавяне на процеса, както по наказателните, така и по гражданските и търговските дела.

През 2022 година в Пернишкия окръжен съд са провели стажа си за придобиване на юридическа правоспособност двадесет и четирима стажант-юристи, през 2021 г. – 14, през 2020 г. – 18, през 2019 - 24, през 2018 г. - 15. Тази дейност също следва да бъде отчитана като допълнителен ангажимент на магистратите, към които те подхождат достатъчно отговорно.

С измененията на Закона за съдебната власт (в сила от 09.08.2016 год.), в контекста на Стратегията за съдебна реформа, значително се увеличиха правомощията на общите събрания на съдилищата, даващи възможност за реализиране на идеята за съдийското самоуправление. Тази повишена роля на Общото събрание не е новост за Окръжен съд - Перник, тъй като важните въпроси, отнасящи се до организацията на работата в съда винаги са били решавани след обсъждане с всички съдии.

През 2018 г. са проведени 3 общи събрания на съдиите от Окръжен съд - Перник, на които са обсъждани следните въпроси: натовареността на съда, предложение на Висшия съдебен съвет за промяна на съдебната карта; вземане на решение относно шатска съдийска бройка, която ще се освободи на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, обсъждане на отчетния доклад за прилагане на закона за дейността на съдилищата през 2017 г. и др.

През 2019 г. са проведени 12 общи събрания на съдиите от Окръжен съд - Перник, на които са обсъждани следните въпроси: обсъждане на акта на Инспектората на ВСС за резултатите от извършената тематична проверка; създаването на централизиран фонд СБКО; преразпределянето на делата на съдия Р. Бошнакова; избор на нови членове на Комисията по професионална етика в Окръжен съд - Перник;

приемане на отчетния доклад за прилагане на Закона за дейността на съдилищата от Пернишкия съдебен район през 2018 г.; изразяване на становище във връзка с писмо на Висшия съдебен съвет относно евентуално съкращаване на една свободна длъжност „съдия“ в Окръжен съд - Перник; обсъждане на покана за участие в конференция на тема „Ефективността на правосъдието“; обсъждане на правилата за предоставяне на съдебни услуги за хора с увреждания и на въпроси свързани с натовареността на съда; определяне на броя на съдебните заседатели за Брезнишкия районен съд; обсъждане на натовареността на съда; обсъждане на натовареността на съдиите в съдебния район на Окръжен съд - Перник, обсъждане на отчетния доклад за прилагане на закона за дейността на съдилищата през 2018 г. и др.

През 2020 г. са проведени 5 общи събрания на съдиите от Окръжен съд - Перник, на които са обсъждани следните въпроси: определяне на броя на съдебните заседатели за Окръжен съд - Перник; даване на съгласие от съдии-наставници във връзка с провеждане на професионален стаж по Наредба № 1/01.02.2019 г. за придобиване на юридическа правоспособност, както и останалите въпроси по чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата; встъпване в длъжност и полагане на клетва от младшите съдии, обсъждане на въпроса с натовареността и приемане на решение за назначаване на кандидатите за съдебни заседатели за съдилищата от Пернишкия съдебен район; приемане на решение за назначаване на кандидатите за съдебни заседатели на Районен съд - Брезник; обсъждане на проблемите във връзка с функционалностите и работата с ЕИСС и промяната в организацията на работата на съставите в гражданско отделение на съда във връзка с преместването на съдия Д. Ковачев, обсъждане на отчетния доклад за прилагане на закона за дейността на съдилищата през 2019 г. и др.

През 2021 г. са проведени 3 общи събрания на съдиите от Окръжен съд - Перник, на които са обсъждани следните въпроси: обсъждане на създаването на централизиран фонд СБКО; обсъждане на годишния отчетен доклад по чл. 86, ал. 1, т. 15 от ЗСВ за 2020 г. и утвърждаване на кандидатите за съдебни заседатели на РС - Трън и РС - Перник; полагане на клетва на съдебни заседатели в Окръжен съд - Перник и др.

През 2022 г. са проведени 9 общи събрания на съдиите от Окръжен съд - Перник, на които са обсъждани следните въпроси: избор на състава на Комисията по професионална етика в Окръжен съд - Перник; утвърждаване на броя на съдебните заседатели за районните съдилища и избирането на съдебните заседатели, обсъждане и създаване на централен фонд „Социално-битово и културно обслужване“ (СБКО) за отпускане на помощи на магистрати и съдебни служители през 2022 г.; обсъждане на отчетния доклад за прилагане на закона за дейността на съдилищата през 2021 г.; обсъждане на натовареността на съдиите, разглеждащи граждански и търговски дела, както и неравномерното разпределение на делата в гражданското отделение на съда; обсъждане на искане за прекратяване на командироване; обсъждане на акта на Инспектората към ВСС за резултатите от извършената комплексна планова и тематична проверка по гражданските дела и др.

На практика действително проведените събрания са повече на брой, тъй като предвид малочисления състав на магистратите такива се провеждат, когато възникват текущи организационни или практически въпроси, чието разрешаване се налага в спешен порядък, без това да се отразява в нарочни протоколи. Освен това, всяко от отделенията провежда ежемесечно обсъждане на резултатите от предходния месец, анализират се върнатите от горните инстанции дела през съответния месец, обсъждат се констатираните слабости и се набелязват мерки за преодоляването им.

Изброените по-горе дейности следва да бъдат отчитани, когато се прави преценка за натовареността на съдиите заедно с работата им по разглеждането и решаването на делата.

4.3. Политики по планиране и управление на риска

Административният ръководител на съда пряко отговаря за управлението и развитието му. Едни от основните му функции са планирането и организирането на дейността, въвеждането на процеса по управление на риска, организирането на предварителни, текущи и последващи контролни дейности и поддържането на адекватен вътрешен контрол с цел получаване на разумна увереност, че набелязаните цели и задачи в стратегическите и годишните оперативни планове ще бъдат постигнати в срок и по целения начин.

Окръжен съд - Перник има изготвена Стратегия за развитие, цели, задачи и приоритети за периода 2020 – 2025 г., която определя основните стратегически цели на съда за петгодишен период, които в обобщен вид са следните:

1. Справедливо, бързо, ефективно, достъпно и прозрачно правораздаване.
2. Независимост, безпристрастност, компетентност и отговорност на магистратите и съдебните служители.
3. Върховенство на закона и съответствие с най-добрите европейски стандарти и практики.
4. Повишаване на квалификацията на магистратите и съдебните служители и утвърждаване на механизми за модерно съдебно администриране.
5. Повишаване на доверието и качеството на обслужване на гражданите и бизнеса в една достъпна, прозрачна и отлично работеща съдебна система.

В изпълнение на целите на стратегията периодично, на годишна база, се изработват и утвърждават и оперативни планове, в които се включват конкретните междинни цели при изпълнението на стратегията, като се доразвиват предвидените в нея цели с по-конкретни мерки и задачи, като се определят срокове и отговорници за изпълнението на тези задачи.

Окръжен съд - Перник има изготвен и утвърден Стратегически план за организацията на работа за 2023 г. Годишният план на Окръжен съд - Перник е основен документ, в който се определят годишните цели и приоритети, доразвивайки положителните тенденции в развитието на съда. В него са дефинирани обективните цели и приоритети, сроковете за изпълнение и отговорниците за това лица. Като основни и постоянни цели могат да се посочат: оптимизиране управлението на съда за постигане в още по-голяма степен на ефикасност, експедитивност, навременност, устойчивост и прозрачност на правораздавателния процес, непрекъснато подобряване на административната дейност в Окръжен съд - Перник и организацията на съдебната администрация за повишаване качеството ѝ на работа; постигане на обективност и оптимизиране нивото на предлаганите услуги; поддържане и периодично повишаване нивото на компетентност в Окръжен съд - Перник; повишаване на общественото доверие към съда и ефективно използване на информационните технологии за подобряване качеството на правораздавателната дейност. Заложените в плана срокове и преки отговорници са гаранция за тяхното реално изпълнение.

Окръжен съд - Перник разполага с одобрена и актуализирана „Стратегия за управление на риска”, в която са описани използваните в процеса на управление методи. Това са способите, по които се осъществява мониторинг на рисковете, начинът, по който ще се докладва, както и отговорностите на лицата, които подпомагат

председателя на съда при управлението на рисковете и участват в координирането на процеса на управление, начините за документиране на процеса.

В съда е създаден и утвърден и риск-регистър, в който са отразени стратегическите и оперативните цели на институцията, направена е оценка на отделните видове рискове, както и вероятността от настъпването на различни рискове, посочени са необходимите действия, които следва да се предприемат при настъпването на конкретен риск, както и контролните дейности, които следва да се предприемат при управлението на риска. В съда има комисия, която периодично анализира резултатите от изпълнението на предприетите действия за намаляване на влиянието на рисковете и за определяне на рисковите профили на всяко от звената от администрацията.

В изпълнение на Стратегията и съгласно изискванията на ЗФУКПС са изработени и утвърдени вътрешни правила, политики и процедури, съставляващи Система за финансово управление и контрол (СФУК) на Окръжен съд - Перник. Създадена е в съда постоянна работна група със задачи да извършва периодичен преглед на вътрешните правила, процедури и политики, в резултат на което своевременно се актуализират всички правила, изработват се и се утвърждават и нови такива. Правилата и процедурите, регламентирани дейността на съда са систематизирани във вътрешни правила с различна насоченост. Разработените вътрешни актове са в съответствие с нормативните изисквания и дадените от ВСС указания. Въведените правила осигуряват във висока степен добра организация в съда по отношение на управлението на рисковете, контролирането на средата, вътрешната комуникация, както и по отношение на дейностите по наблюдение и контрол на средата. Сред дейностите по осъществяване на наблюдението се открояват: ежемесечните проверки на деловодните книги относно пълното отразяване на движението по съдебните дела; ежемесечните проверки на спрените и без движение дела като същите се докладват на съдията- докладчик; извършването на проверка за наличността на делата в деловодствата на съда на всеки шест месеца; ежемесечни проверки на касата от страна на главния счетоводител, годишните инвентаризации на активите и пасивите на съда и др. Изградена е добре работеща система за вътрешна комуникация, която осигурява своевременна обмяна на информация между различните нива и висока степен на ефективност на всяко от нивата.

Следва да се посочи, че по време на мандата ми като председател на съда се извърши ревизия на всички вътрешни правила, като същите бяха актуализирани и осъвременени в съответствие с новите законови разпоредби, както и с оглед въвеждането на ЕИСС, сред които: Правилник за вътрешния трудов ред, Вътрешни правила за подбор и наемане на съдебни служители в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за извършване на атестиране и повишаване в ранг на съдебните служители, Вътрешни правила за класифициране на съдебните дела и работа с материали, съдържащи класифицирана информация, Вътрешни правила за използване на информацията и компютърното оборудване, Вътрешни правила за реда и начина на прилагане на системата за изчисляване на натовареността на съдиите, Правила за работа с медиите, Правила за приемане и отчитане на сигнали и жалби на граждани и юридически лица, Вътрешни правила за събиране, обработване и предоставяне на статистическа информация, Вътрешни правила за дейността на учрежденския архив и номенклатура на делата със срокове за съхраняване, Вътрешни правила за публикуване на съдебните актове на интернет страницата на ПОС, Вътрешни правила за изплащане

на възнаграждения на вещи лица и свидетели, Вътрешни правила за организацията на дейността в адвокатска стая, Вътрешни правила за реда и организацията при възлагане на обществени поръчки в ПОС, Вътрешни правила за документооборота, счетоводни документи и форма на счетоводството в ПОС, Вътрешни правила за определяне на индивидуалните основни месечни заплати на магистрати и съдебни служители в ПОС, Счетоводна политика на Окръжен съд - Перник за текуща счетоводна отчетност и състояние на годишни финансови отчети, Писмени правила за финансово управление и контрол в Окръжен съд – Перник, Писмени правила за вътрешен и външен контрол в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила и процедури за предварителен контрол за законосъобразност на различните дейности в Окръжен съд – Перник, Правила за завеждане и съхранение на болнични листове за временна неработоспособност, Стратегия за управление на риска в Окръжен съд – Перник, Риск – регистър на идентифицираните рискове в Окръжен съд – Перник, План за документооборота в служба „Финансова дейност и снабдяване“ при Пернишкия окръжен съд, Правила за бракуване на ДМА и НДМА в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за определяне на индивидуалните месечни работни заплати на магистрати и съдебни служители, Вътрешни правила за прилагане на Закона за достъп до обществена информация, Вътрешни правила за реда за определяне на размера и събиране на държавните такси и разноски и др.

Бяха въведени и редица нови вътрешни правила, сред които: Вътрешни правила за предоставяне на съдебни услуги на хора с увреждания, Правила за провеждане на стаж на стажант-юристите в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за извършване на справки за актуалното състояние на трудовите договори и осигуряването на физически лица в портала за електронни услуги на Национална агенция за приходите, Вътрешни правила за полагане на извънреден труд от магистрати и/или съдебни служители в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за работата със съдебните заседатели в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за извършване на справки в автоматизирани информационни фондове на НБД “Население“, Вътрешни правила за изпращане на съобщения и призовки по електронен път по съдебни производства в Окръжен съд - Перник, Вътрешни правила за мерките и средствата за защита на личните данни, Политика по сигурност на информацията, Вътрешни правила за връщане на надвнесени, погрешно внесени и неусвоени суми по транзитната сметка и набирателната сметка на Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за реда и документооборота при движението на финансови средства, Вътрешни правила за реда за определяне на размера на държавни такси и осъществяване на контрол във връзка с постъпването и събирането на държавни такси, глоби и разноски в Окръжен съд – Перник, Вътрешни правила за определяне и изплащане на възнаграждения и разходи за командировки на съдебни преводачи в Окръжен съд – Перник, Правила за вътрешно подаване на сигнали и за последващи действия по тях в Окръжен съд – Перник и др.

Становището ми е, че създаването на регламент на дейността на съда чрез приемане на детайлни вътрешни правила представлява високо постижение в организацията на работа на Окръжен съд - Перник, като, същевременно, е необходимо да се продължи практиката за своевременно предприемане на мерки по периодичното актуализиране на тези правила при изменение на законовата основа за приемането им.

5. Професионална квалификация на съдиите и служителите в съда.

Всеки съдия е изправен пред непрекъсната необходимост от поддържане и повишаване на нивото си на компетентност във връзка с изключително динамичното развитие на националното и на съюзното законодателство и на съдебната практика. Съдиите от Окръжен съд - Перник непрекъснато повишават своята квалификация и активно участват в програмите за обучение на НИП, както и в такива, организирани от други институции. Всяка година в съда се утвърждава план за повишаване на квалификацията на магистрати и служители.

През 2018 година съдии от Пернишкия окръжен съд са участвали в обученията по следните теми: „Развитие на потенциала на човешкия ресурс на съдебната власт, чрез изграждане на ефективен модел за придобиване на юридическа правоспособност“; Курс по „Юридически френски в областта на гражданското право“; „Инструменти на ЕС за взаимно признаване на актове, постановени в производства с наказателно-равен характер - практически аспекти“; Съдебни програми за медиация.

През 2019 година съдии от ОС-Перник са участвали в обученията по следните теми: „Професията на съдията и етика“, „Проблеми в прилагането на производствата по стабилизация и търговска несъстоятелност“, „Международно сътрудничество по наказателните дела. Евроджъст. Европейската съдебна мрежа. Европейска заповед за разследване. Европейска заповед за арест“, „Преструктуриране и несъстоятелност в рамките на ЕС“, „Практически въпроси, свързани с уеднаквяване на практиката при търговска регистрация“ и „Обучение за обучители“, свързано със съдебните програми за популяризиране на медиацията.

През 2020 година поради въведеното в началото на годината извънредно положение и продължилата след това до края на отчетния период епидемична обстановка обученията бяха силно редуцирани. Все пак, такива обучения бяха проведени по следните теми: „Прилагане на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или на мерки включващи лишаване от свобода в сила от 01.01.2020 г.“; „Комуникационна компетентност“. На 16.10.2020 г. в сградата на Окръжен съд - Перник бе проведено регионално обучение на тема „Актуални промени в ГПК“, в което участваха всички граждански съдии.

През 2021 г. съдии от Пернишкия окръжен съд са участвали в обученията по следните теми: „Семейно право в ЕС“ и „Потребителски договори. Договори за кредит“; онлайн среща за новоназначени контактни точки на ЕСМ (1st Meeting for newly appointed Contact Points of the European Judicial Network), както и в Национална среща по инициатива на НСМССНД с оглед обсъждане на решения на съда на ЕС – решения С-648/20 и С-852/19, отнасящи се до европейската заповед за арест (ЕЗА) и европейската заповед за разследване (ЕЗР), проведена на 08.12.2021 г.; уебинар „Международно правно сътрудничество между България и Великобритания: Какво се промени след Брекзит?“, проведен на 22 юни 2021 г.

През 2022 г. съдии и съдебни служители от Окръжен съд - Перник са участвали в следните обучения: „Промени в Закона за защита на потребителите, обнародвани в ДВ, бр. 20 от 11.03.2022 г. и влиянието им върху съдебната практика“, „Престъплението лихварство – процесуалноправни и материалноправни аспекти. Проблемни моменти в съдебната практика“, „Престъплението пране на пари - процесуалноправни и материалноправни аспекти. Проблемни моменти в съдебната практика“, „Доказателства и доказателствени средства: Основни аспекти на правото на справедлив процес във връзка с доказването в наказателното производство; Гласни доказателствени средства. Оценка на обясненията на обвиняемия/подсъдимия.

Свидетелски показания - проблеми в практиката; Доказателства събрани при нарушаване на права по чл. 8 от ЕКПЧ; Способи за доказване, свързани с упражняване на принуда“; „Установяване и удовлетворяване на кредиторите по несъстоятелност: Предявяване и приемане на вземания; Искът по чл. 694 ТЗ Разпределение на осребреното имущество“; „Детекция на измамно поведение“; „Изграждане на психологичен профил на неизвестен извършител на престъпление срещу личността. Техники за ефективна комуникация“; Дванадесето езиково обучение за контактни точки на Европейската съдебна мрежа в гр. Хелзинки, Финландия; езиково обучение „Английски за партньори в правосъдието: организирана престъпност и международна правна помощ“; „Международно сътрудничество по наказателноправни въпроси с Кралство Великобритания и САЩ. Проблеми при приложението на инструментите за правна помощ – ЕЗА, трансфер на осъдени лица и ЕЗР.“, София, НИП и други.

През 2023 г. съдии от ОС-Перник са участвали в обученията по следните теми: „Върховенството на закона и конституционната идентичност на ЕС“, „13-то езиково обучение за контактни точки на Европейска съдебна мрежа (ЕСМ)“, „Организираната престъпна група – характеристика. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл. 321 от НК. Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ“, „Прилагане на специални разузнавателни средства спрямо лица, заемщи висши публични длъжности по смисъла на чл. 16, ал. 2 от ЗПКОНПИ на искания по реда на Закона за електронните съобщения“, „Прилагане на правата на интелектуалната собственост. Въпроси и казуси в областта на интелектуалната собственост“, „Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд - в действие от 01 юни 2023 г.“, „Медиация и помирение“, „Съдебна медиация – практически въпроси по приложението на Закона за медиацията и ГПК. Изграждане и работа на съдебните центрове по медиация. Ангажираност на съдебните служители“, „Регламент 2019/1111 и международното отвлечение на деца“, „Отнемане в полза на държавата и изменения в чл. 343 б от НК“, „Анализ на съдебната практика по дела за престъпления против финансовите интереси на ЕС“ , „Актуални изменения в търговския закон, обн. ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.“, „Преценка за прекомерност на разноските при присъждане на възнаграждение на повереник. Допустими и възможни основания“.

Съдии от Окръжен съд - Перник участват всяка година в организирани от ръководството на Апелативен съд - София зонални съвещания за всички съдии от Апелативен съд - София и съдиите от окръжните съдилища от Софийския апелативен район (включително и от Окръжен съд - Перник). Тези съвещания се организират в два модула за участниците - първи модул - гражданско и търговско право, и втори модул - наказателно право. Темите се формулират предварително от съдиите, като често се включват и въпроси във връзка с налична противоречива съдебна практика и спорни въпроси. По всяка от поставените теми има подготвен лектор, а след лекциите се провеждат дискусии, които са много ползотворни. Темите, по които бяха проведени лекции през последните години са, както следва: „Производства по Глава IV от Закона за наследството“, „Анализ на натрупаната съдебна практика във връзка с последните изменения на ГПК“, „Анализ на натрупаната съдебна практика във връзка с последните изменения на НПК“, „Института на УПО след измененията на НПК в ДВ, бр. 13/2017 г. - предпоставки за прилагането му, доказателства за поправяне на осъдения през призмата на чл. 439 а, ал. 2 от НПК“ - Зонално обучение 2018 г. „Проблеми при обжалване на отказите на длъжностните лица при Агенция по вписванията. Проблеми при разглеждане на спорове, произтичащи от застрахователни правоотношения и преки иски на пострадали лица“ – Зонално обучение 2019 г. „Заповедно производство след измененията в ГПК от м 12. 2019 г.“, „Искът по чл. 422 от ГПК. Договор за банков

кредит“ „Проблеми при разглеждане на дела за престъпления по транспорта“ - Зонално 6-7.11.2020 г., „Защита на личните данни в системата на съдебната власт“, „Заповедно производство след измененията в ГПК от м 12. 2019 г.“, „Искът по чл. 422 от ГПК. Договор за банков кредит“, „Проблеми при разглеждане на дела за престъпления по транспорта“, „Промени в Закона за защита на потребителите, обнародвани в ДВ, бр. 20 от 11.03.2022 г. и влиянието им върху съдебната практика“, „Престъплението лихварство - процесуалноправни и материалноправни аспекти. Проблемни моменти в съдебната практика“, „Престъплението пране на пари - процесуалноправни и материалноправни аспекти. Проблемни моменти в съдебната практика“ – Зонално обучение 24-25.10.2022 г., „Регламент 2019/1111 и международното отвличане на деца“, „Отнемане в полза на държавата и изменения в чл. 343 б от НК“, „Анализ на съдебната практика по дела за престъпления против финансовите интереси на ЕС“ , „Актуални изменения в търговския закон, обн. ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.“, „Преценка за прекомерност на разноските при присъждане на възнаграждение на повереник. Допустими и възможни основания“ - зонално съвещание 18-19.09.2023 г.

Следва да се продължи и добрата традиция за провеждане на регионални обучения, както и на съвместни обучения на съдиите от окръжния съд със съдиите от районните съдилища. Такива обучения бяха организирани през 2022 г. и 2023 г. съвместно с Районен съд - Пазарджик и Районен съд - Перник, които бяха на следните теми: „Детекция на измамно поведение“, „Изграждане на психологичен профил на неизвестен извършител на престъпление срещу личността. Техники за ефективна комуникация“, „Съдебна медиация-практически въпроси по приложението на Закона за медиацията и ГПК. Изграждане и работа на съдебните центрове по медиация. Ангажираност на съдебните служители“.

Девет от десетте съдии от Окръжен съд - Перник са с ранг на съдии от ВКС и ВАС.

Почти всички съдебни служители от Окръжен съд - Перник са с голям практически опит. Въпреки това, съгласно утвърдения План за повишаване квалификацията на магистрати и съдебни служители, те активно са участвали в курсове, семинари и обучителни програми, организирани от НИП, по програми на ОПАК и от НССС.

Постоянното поддържане на нивото на компетентност е необходимо не само за съдиите, но и за служителите, тъй като от тях зависи до голяма степен добрата организация на работа в съда, а също и доброто впечатление при комуникацията с гражданите и адвокатите. Ето защо, следва да се предвидят в програмата на НИП достатъчно обучения за поддържането и повишаването на квалификацията на служителите. Периодично следва да се провежда обучение на служителите за работа с ЕИСС, тъй като се констатира проблеми с работата с нея при въвеждането на нови модули и нови функционалности в системата.

6. Сграден фонд и техническа обезпеченост:

Окръжен съд - Перник се помещава в съдебната палата в града, която е строена с предназначение именно за съдебна палата. В палатата се помещават освен Окръжен съд - Перник, още и Административен съд - Перник и Районен съд - Перник, както и Районна и Окръжна прокуратура – Перник и Областно звено „Охрана“ гр. Перник. Битовите условия, в които работят съдиите и служителите са много добри. Всеки съдия е в самостоятелен кабинет, с изключение на младшите съдии. Всички кабинети и канцеларии са оборудвани с необходимата техника и мебелировка. През годините се извършваха частични ремонти на кабинети, канцеларии на служители и тоалетни.

Сградата на съда е на централно отопление, което не функционира достатъчно ефективно, но поради пандемията не бе направена подмяна на щранговете и радиаторите. По същата причина не бе подменено и главното разпределително електрическо табло, като решаването на тези задачи следва да бъде инициентирано от следващия административен ръководител.

Технологичното оборудване на съда се обновява периодично според финансовите възможности. През 2018 г. не е закупувана техника. През 2019 г. са закупени три компютърни конфигурации, 2 броя принтери, 4 броя мултифункционални устройства (МФУ), 1 брой копирна машина с буклет финишър с опция за телбодиране, сгъване на призовки и правене на книжки. През 2020 г. са закупени 1 брой сървър и 1 бр. сървърен UPS, 9 броя компютърни конфигурации, получени от ВСС чрез централизирана доставка. От 01.07.2020 год. в Окръжен съд - Перник, като пилотен съд, е внедрена Единната информационна система на съдилищата. През 2021 г. са закупени 2 броя компютърни конфигурации и 2 броя високоскоростни скенери за регистратурата на съда. През 2022 г. чрез провеждане на обществена поръчка бяха закупени 19 броя компютърни конфигурации, 2 бр. лаптопи и 4 бр. високоскоростни скенери за призовкари. Бе сменена и звукозаписната система и информационния дисплей в една от съдебните зали.

През 2023 г. не е закупувана техника. Следва да се посочи, че компютърната мрежа в сградата на съда е бавна и нестабилна и качеството ѝ на работа е незадоволително, поради което е необходимо изграждане на нова мрежа, отговаряща на съвременните стандарти и изискванията за въвеждане на електронно правосъдие. С цел ненатоварване на бюджета на съда бе планирано подмяната на мрежата да бъде направена на 2 етапа, като първият етап трябваше да започне в началото на 2023 г. Поради късното утвърждаване на държавния бюджет и съответно бюджета на Окръжен съд - Перник стартирането на първия етап се отложи за последните месеци на годината. Необходимо е също да се подменят около 15 бр. компютърни конфигурации, закупени в периода от 2013-2015 година, както и 2 бр. лаптопи за провеждане на онлайн съдебни заседания. Нужно е също да се подмени звукозаписната система и информационния дисплей в една от съдебните зали, както и да се закупи централен информационен дисплей, който да бъде монтиран на входа на съда за насрочените за съответния ден съдебни заседания, както и да се подменят 4 броя таблети за призовкарите.

И двете зали в съда са оборудвани със звукозаписна техника, както и с контролни монитори, на които се следи в реално време изготвянето на протокола в съдебно заседание. Всеки съдия има достъп чрез интернет до сайтовете на институциите и органите национално ниво, както и до институциите и органите на ЕС и на държавите членки.

В Окръжен съд - Перник се ползват следните софтуерни продукти:

- Единна информационна система на съдилищата, която бе внедрена в Окръжен съд - Перник като пилотен съд още на 01.07.2020 г.

- САС „Съдебно деловодство”, който освен за електронната обработка на делата образувани до 30.06.2020 г. се ползва и за изграждане на електронно копие на съдебните дела и документите от обща администрация; отпечатване на призовки, съобщения и писма; изготвяне на статистически отчети и други необходими справки; поддържане на електронно копие на почти всички книги и регистри по утвърден образец, съгласно ПАС; изпращане на данни към ядрото на ЕИСПП.

- ЦУБИПСА (Централизиран Уеб Базиран Интерфейс за Публикуване на Съдебните Актове) – програмен продукт, който дава възможност за свободен интернет

достъп до финализиращите съдебни актове на Окръжен съд - Перник (и на почти всички съдилища в страната), които се присъединяват и обезличават съгласно чл. 64 от ЗСВ, ЗЗЛД, ЗЗКИ, съгласно Вътрешните правила за публикуване на съдебните актове и заповед на адм. ръководител.

- Система за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица - WEB-базирано приложение, в която ежегодно се актуализират списъците на вещите лица, вписани в списъка на Пернишкия съдебен регион.

- Информационна система за производство по несъстоятелност - WEB-базирано приложение, в което се отразяват всички вписани промени по делата по несъстоятелност.

- Счетоводен продукт „Поликонт” и WEB-базиран счетоводен продукт “КОНТО”.

- Правно-информационна система „АПИС”.

Регистратурата на Окръжен съд - Перник се ползва и като информационен център, където гражданите могат да получат пълна информация за състоянието и движението на делата си, да извършват плащания чрез ПОС-терминални устройства за дължимите държавни такси, депозити и гаранции по съответните сметки на Пернишки окръжен съд, без да им бъдат удържани такси и комисионни за банков превод.

Следва да се посочи, че в районните съдилища в района на Окръжен съд - Перник (освен Пернишкия районен съд, това са съдилищата в Радомир, Брезник и Трън) е разрешен въпросът със съдебните сгради – всички съдилища разполагат с реновирани съдебни сгради, като правораздаването в тях се осъществява при много добри материално-битови условия, което означава, че и гражданите получават в тях услуги в съответствие със съвременните изисквания. Единствено Пернишкият районен съд има проблеми от материално битово естество, тъй като поради увеличаването на щатовете за съдии и за съдебни служители кабинетите и канцелариите са недостатъчни за нормалната работа. Следва да се отбележи, че ръководствата на Окръжен съд - Перник, на Окръжна прокуратура - Перник и на Районен съд - Перник са в преговори за предоставяне на част от сградата на Минната дирекция в гр. Перник за нуждите на съда и прокуратурата, като искания са отправени и до Комисията по управление на собствеността към Пленума на ВСС. Ако това се случи, би се разрешил успешно въпросът с предоставянето на достатъчно на брой работни помещения за нуждите на тези институции.

7. Повишаване на общественото доверие и медийна политика. Медиация.

Не би могло да бъде подминат фактът, че за съжаление през последните години доверието на обществото към съдебната власт продължава да бъде доста ниско. Заради това е необходимо всеки от нас да покаже с действията си готовност и желание да промени създадената негативна представа за съдебната система. Становището ми е, че отдавна мина времето, когато принципът „Съдията говори единствено с актовете си” беше възприеман за девиз, обезсмислящ всякаква комуникация с гражданското общество извън постановените съдебни актове. Ясно е, че следва обществото да бъде информирано на разбираем и понятен за него език какво точно върши и какво е свършил съдът, защото промяната, която отдавна всички искаме да се случи не означава само да подобрим работата на съда, но и хората да разберат, че това се случва. В съда има правила за работа с медиите като част от общата медийна политика, в която са визирани целите, целевите групи, задачите, принципите на тази политика, както и са

посочени каналите за комуникация и инициативите на съда във връзка с провеждането на медийната политика.

Изключително полезна в това отношение е станалата вече традиционна инициатива „Ден на отворените врати“, която се провежда вече десет поредни години от Окръжен съд - Перник съвместно с Административен съд - Перник, Районен съд - Перник, както и с Окръжна и Районна прокуратура - Перник. Ще си позволя накратко да представя провеждането на дните на отворени врати през настоящия управленски мандат.

През 2018 г. съдебната палата в град Перник отвори своите врати за граждани, журналисти и ученици, които имаха интерес и желаеха да се информират за дейността и функциите на съдебните институции в Република България. Организацията на мероприятиято беше осъществена съвместно от Окръжен съд - Перник, Окръжна прокуратура - Перник, Районен съд - Перник и Районна прокуратура - Перник. Обществеността в гр. Перник бе информирана за събитието чрез публикации на сайтовете на съдилищата и прокуратурите в гр. Перник, като бяха поканени и ученици от средните училища в града, както и деца от детските градини. Акцентът в Деня на отворените врати беше поставен върху процедурата по медиация като алтернативен способ за решаване на спорове и разясняване процедурата по препращане от съдията към медиация. Председателят на Центъра за спогодби и медиация към Окръжен съд – Перник и Районен съд - Перник изнесе лекция на тема „Какво е медиация?“, ученици от ГПЧЕ „Симеон Радев“ представиха пред публиката симулация на процедура по медиация, в която демонстрираха креативност и психологически подходи за уеднаквяване на позициите на спорещите страни. Програмата продължи с церемония по връчване на наградите на победителите в ученическия конкурс за есе на тема „Това ли, което ни „разделя“, е онова, което ни „събира“ по пътя към медиацията“. Церемонията по връчване на наградите за есе, както и представената от учениците симулация на процедура по медиация бяха отразени от присъстващите журналисти. На партера в съдебната палата бяха изложени интересни рисунки на децата, изобразяващи фигурата на съдията през погледа на най-малките. Учениците зададоха редица въпроси, които показаха не само желание да опознаят работата на съдебната власт, но и добра информираност за нейните правомощия и роля в обществения живот. Прессъобщение и снимков материал от мероприятията по програмата за Деня на отворените врати бяха публикувани на интернет сайтовете на институциите и на фейсбук страницата на Окръжен съд - Перник. Важно събитие през 2018 г. бе и създаването на Център по медиация към Окръжен съд - Перник и Районен съд - Перник. Откриването му бе плод на съвместните усилия на ръководството на Районен съд - Перник и Окръжен съд - Перник и на Центъра за спогодби и медиация към Софийския районен съд и Софийския градски съд, както и на активното съдействие на медиаторите от град Перник.

Денят на отворените врати през 2019 г. бе организиран отново съвместно от Окръжен, Административен и Районен съд - Перник, Окръжна и Районна прокуратура - Перник. Акцентът бе поставен с избирането на конкретна тема, а именно „Престъпността като съвременен проблем“. Бе изнесена лекция от служителя на ОЗ „Охрана - Перник“ г-н Ю. Б за методите на работа, като на аудиторията бе разяснена същността на работата на съдебната охрана, както и ролята им в съдебната власт. „Ролята на вещото лице в наказателния процес“ бе следващата лекция, която бе изнесена от служителя от „НТЛ - ЕКД“ към ОД на МВР - Перник г-н Е. К..... Той разясни ролята на вещото лице, видовете експертизи, необходимите изисквания дадено лице да стане вещо лице, както и методите за събиране на сравнителни образци в зависимост от вида на експертизата. След лекциите, в зала №2 на съдебната палата -

Перник единадесетокласници от ГПЧЕ „Симеон Радев“ град Перник представиха симулация на съдебен процес.

След двугодишно прекъсване заради пандемията, на 23.11.2022 г. отново бе проведена инициативата „Ден на отворени врати“. Ученици, журналисти и граждани проявиха по-голям интерес в сравнение с предходните години. Темата на програмата бе „Киберпрестъпленията и дигиталната грамотност в интернет“, като за първа година учениците от паралелката „Съдебна администрация“ от VI СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Перник бяха партньор в инициативата. Програмата включваше обиколка на съдебната палата и запознаване с отделните служби, лекции от съдия Ангелова, прокурор Димитрова и следовател Николова пред учениците от 4г клас на XI ОУ "Елин Пелин" гр. Перник, демонстрация на съдебен процес за отвлечане чрез заплахата и блудство с непълнолетно лице - чл. 149 ал. 2, т. 2 и чл. 150, ал. 1, чл. 159, ал. 1 от НК, за разпространяване на порнографски материали и кражба на самоличност чрез киберпрестъпление - чл. 319а във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК от ученици от VI СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - Перник, лекция от служители от специализиран отдел „Киберпрестъпност“ към ГДБОП на МВР на тема: „Киберсигурност, дигитална грамотност и безопасно поведение в интернет“, представяне на особеностите при разпита на дете в т.нар. „синя стая“, връчване на наградите на победителите в конкурса за ученическо есе на тема „Интернет - приятел или враг“ и среща на административните ръководители на Окръжен, Административен и Районен съд - Перник, Районна и Окръжна прокуратура - Перник с журналисти.

През 2023 г. инициативата „Ден на отворените врати“ отново бе организирана съвместно от Окръжен, Административен и Районен съд - Перник, Районна и Окръжна прокуратура - Перник, като за пореден път мероприятията, включени в програмата бяха обвързани с конкретна тема, а именно „Употребата на високорискови наркотични вещества и управлението на МПС като съвременен проблем“. Програмата започна с предвидената от 11.00 ч. демонстрация на симулативен съдебен процес от ученици от ГПЧЕ „Симеон Радев“ гр. Перник по казус с обвинения за престъпления, съответно, за управление на МПС след употреба на наркотични вещества по чл. 343 б, ал. 3 от НК и за държане на високорисково наркотично вещество – по чл. 354 а, ал. 3, т. 1 от НК, продължи с лекция на тема: „Скоростта убива“, изнесена от комисар Й Д – началник отдел "Охранителна полиция" към ОД на МВР гр. П . След лекцията в зала № 3 на Съдебна палата - Перник се проведе тържествена церемония по връчване на наградите на победителите в конкурса за ученическо есе на тема „Агресията - проява на сила или слабост“.

Становището ми е, че проведените през последните години инициативи „Ден на отворени врати“ постигнаха основната си цел, а именно - повишаване на правната култура на обществото и познанията за ролята и функциите на отделните органи на съдебната власт, като доказателство за това е не само броят на присъстващите ученици, които открито споделиха ентузиазма си и желанието си да участват на предстоящи подобни събития, но и многото гости, журналисти, граждани, както и ангажираните с подготовката магистрати и съдебни служители. В края на програмата задължително се провеждаше среща с журналисти, на която административните ръководители отговаряха на журналистически въпроси, свързани с дейността на съда, което бе отразявано в медиите.

Следва да се отбележи и провеждането през последните години на образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури.“, осъществена по силата на споразумение за сътрудничество между Висшия съдебен съвет и Министерство на образованието и науката.

През учебната 2018/2019 г. Окръжен и Районен съд - Перник, Окръжна и Районна прокуратура - Перник съвместно участваха в реализирането на образователната програма.

Лекционният курс на образователната 2020/2021 г. бе проведен по предварителен график, като бяха засегнати 10 теми в 20 лекции, проведени дистанционно през платформата ZOOM поради въведените противоепидемични мерки в Република България срещу разпространението на COVID-19.

Курсът на образователната програма през учебната 2021/2022 г. бе проведен като бяха организирани 10 теми в 13 лекции. Поради усложнената епидемична обстановка десет от лекциите се проведеха онлайн, а по три от темите лекторите посетиха учебното заведение при спазване на съответните здравни мерки. В програмата участие взеха 122 деца, ученици в десетите класове на гимназията с преподаване на чужди езици в гр. Перник. Бяха попълнени и представени от учениците съответно и 122 декларации за съгласие за обработване на лични данни от съвместни администратори - Висшия съдебен съвет и Окръжна прокуратура - Перник.

През учебната 2022/2023 година в програмата участие взеха 155 деца, ученици в десетите класове на гимназията с преподаване на чужди езици в гр. Перник. За седем месеца пред учениците се представиха тринадесет теми по програма, предварително съгласувана с административните ръководители на участващите съдебни органи. Лекторите посетиха учебното заведение при спазване на съответните здравни мерки.

Образователната програма бе финализирана на 19.06.2023 г. с провеждане на инициативата „Ден на отворени врати“. През целия период за училище - партньор Регионалният инспекторат на образованието - Перник определяше ГПЧЕ „Симеон Радев“ - гр. Перник, като лектори бяха съдии от Окръжен съд - Перник, Районен съд - Перник, както и прокурори от Окръжна и Районна прокуратури - Перник.

В началото на 2019 г. стартира проект „Електронна платформа за активен диалог, граждански мониторинг и обществена подкрепа на реформата в съдебната система“ по ОП „Добро управление“. Партньори в проекта бяха СНЦ „Демократично сдружение Искан да знам“ гр. Шумен, фондация „Отворена врата“ и Окръжен съд - Перник. Гражданското наблюдение над Окръжен съд – Перник по проекта бе проведено в периода 01.08.2019 г. до 30.11.2019 г. Основните дейности по проекта бяха свързани с проучване и идентифициране на прилагани от съда мерки за осигуряване на независимост и прозрачност в работата на съда и гарантиране на достъп до правосъдие на фирми и хора с увреждания; извършване на гражданско наблюдение и изготвяне на оценки и доклади, свързани с идентифицираните мерки, прилагани от съда - за достъп до правосъдие, антикорупция, прозрачност и независимост. За период от 4 месеца по проекта бяха проведени анкетно проучване за публичния образ на съда и 4-месечно гражданско наблюдение, като по време на гражданския мониторинг бяха идентифицирани мерки за подобряване на работата на окръжния съд в трите направления. В изготвените доклади на различните етапи от наблюдението са отчетени много от съществуващите правила и подходи за работа на съда с гражданите в т.ч. и с хора от уязвими групи, допринасящи за изграждането на позитивен публичен образ на магистратите и на институцията. От експертите са дадени и препоръки, които биха спомогнали за повишаване на доверието към институцията. Най-значимите постижения, направени от съда и отразени от наблюдателите са: включването на съда в единния портал за електронно правосъдие на ВСС, подобряването на електронната платформа и въвличането на младите хора в процеса на работа на Окръжен съд - Перник чрез активно взаимодействие с местните училища и работа с местните медии. Беше отчетен напредък и в направленията „Антикорупция и независимост“ и „Достъп

до правосъдие на уязвими групи“. Публичният достъп до регистъра с декларациите на служителите правосъдие по ЗПКОНПИ е друга част от положителните резултати от участието в този проект.

Във връзка с въпроса за промяна на съдебната карта, който продължава силно да вълнува местните общности, на 11.11.2022 г. в зала „Панорама“ на Община Перник се проведе среща относно съдебната карта в съдебния район на Окръжен съд - Перник във връзка с решение на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 34/05.10.2021 г., т. 4, с което е изразено съгласие за предприемане на действия за изготвяне на предложения по оптимизиране на структурата и организацията на дейността на районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд - Перник, съобразно приетите по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единната информационна система на съдилищата“ модели за реорганизация и реструктуриране на съдебната карта. В срещата взеха участие членовете на Висшия съдебен съвет Даниела Марчева и Атанаска Дишева, заместник-председателят на Апелативен съд - София г-н Александър Желязков, народни представители от областта, представители на НПО, представители на местната власт, граждани, както и председателите на Окръжен съд - Перник, Районен съд - Перник и Районен съд - Трън. Като директор на Българския институт за правни инициативи, г-жа Биляна Вегертседер представи на форума проведено социологическо проучване за обществените нагласи на граждани и представители на местния бизнес от общините Радомир, Трън и Брезник в област Перник относно работата на съдебната система, процеса по правораздаване на местно ниво, реорганизацията на съдебната карта и евентуалното съкращаване на съдилища. Изводите на изследването показваха, че достъпът до правосъдие на локално ниво е оценен като добър. Анкетиранияте жители на трите общини изразяват положително отношение към работата на съда, като над половината от тях са заявили, че са ползвали услугите на съдебната система. Най-често срещаният досег със съдебната институция - над 50 %, е за получаване на административни услуги. Сред гражданите и бизнеса най-силно разпространено е мнението, че произнасянето на съдиите в техния съдебен район се случва с нормална бързина. За тях е изключително важно в района им да има съд, като в трите съдебни района той се разглежда като институция, която не само постановява присъди, но и помага на правонарушителите да се поправят и да се реинтегрират в обществото. Анкетиранияте са посочили, че при евентуално затваряне на местния съд е необходимо да се развият широк обем дейности, като се дава превес на изнесен съд, който да работи в различни населени места веднъж в седмицата, за да е близо до хората. В заключение, на срещата бяха изразени еднопосочни становища, че към настоящия момент не се налага закриване на съдилища в региона, като вместо това следва да се използват други механизми за преодоляване на неравномерната натовареност - например промяна на правилата за подсъдността, командироване в други съдилища за разглеждане на определен вид дела, които не изискват присъствие в съответния съд (идеята е да се работи дистанционно, като всеки съдия не напуска физически своето постоянно работно място), разпределение на заповедните производства по чл. 410 от ГПК на национално ниво на случаен принцип между всички районни съдилища и др. Срещата бе отразена и от местните медии, което бе изключително важно за местните общности.

8. Финансова политика

Разходната част на бюджета на Окръжен съд - Перник за периода 2019 – 2023 г. по години е, както следва: за 2019 г. - 2 051 580 лева, за 2020 г. - 2 103 181 лева, за 2021 г. - 2 296 053 лева, за 2022 г. - 2 641 727 лева и за 2023 г. 2 576 346 лева, съответно

приходната част по години е за 2019 г. – 278 963 лева, за 2020 г. – 242 916 лева, за 2021 г. – 245 562 лева, за 2022 г. – 223 345 лева и за 2023 г. – 163 622 лева. Сумите за издръжка са, съответно, за 2019 г. – 101 942 лева, за 2020 г. – 103 180 лева, за 2021 г. – 110 643 лева, за 2022 г. – 87 674 лева и за 2023 г. – 85 706 лева. Бюджетната сметка на Окръжен съд - Перник е утвърдена от Висшия съдебен съвет като първостепенен разпоредител с бюджетни кредити по параграфи от Единната бюджетна класификация (ЕБК).

Прилаганата счетоводна политика на Окръжен съд - Перник е разработена на основата на Счетоводната политика на съдебната система на ВСС, като същата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството и при прилагането ѝ се спазват принципите, регламентирани в чл. 4 от ЗС. В съда се прилагат различни контролни дейности, някои от които са: система за двоен подпис при приемането на финансовите задължения и извършване на плащанията, процедури за разрешаване и одобряване на разходите, разделяне на отговорностите, право на достъп само на определени лица до активите и финансовата информация на съда, постоянен предварителен контрол за законосъобразност на цялата дейност на съда и др. Извършва се месечно разпределение на бюджетните средства и се съставя план за тяхното равномерно изразходване, като средствата са достатъчни за нормалното функциониране на съда през текущата година.

Както се посочи, при извършения през 2023 г. планов одитен ангажимент от дирекция „Вътрешен одит“ са направени изводи, че бюджетният ресурс се планира съгласно нормативните изисквания, приходите от дейността се администрират съгласно нормативните изисквания, всички разходи (плащания) от бюджетната и набирателната сметка се администрират съгласно нормативните изисквания, утвърдените параметри по бюджета на съда са спазени и е постигнато добро финансово управление и законосъобразно разходване на бюджетните средства, въведените от ръководството контролни процедури дават разумна увереност, че дейността на съда се осъществява в съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори, отчитането на бюджетния ресурс е организирано и се извършва в съответствие с нормативните изисквания, въведените контролни механизми са осигурили в достатъчна степен законосъобразност на процесите свързани с активите и тяхното опазване, политиките и процедурите по отношение на човешките ресурси са в съответствие с действащите нормативни и вътрешни актове, процесите извършвани в специализираната администрация, които са обхванати по време на одитния ангажимент, са в съответствие с нормативните изисквания и вътрешните актове, вътрешният контрол по отношение на одитираните процеси е организиран и се извършва в съответствие с нормативните изисквания, а прилаганите контролни дейности осигуряват законосъобразното извършване на одитираните процеси и ограничават проявлението на рисковете.

III. Набелязване на цели за развитието на Окръжен съд - Перник и мерки за тяхното реализиране.

Въз основа на направения анализ и оценка на състоянието на съда, на очертаването на достиженията и на проблемите в неговата дейност, намирам, че следва да бъдат следвани няколко приоритетни цели, които да бъдат осъществени посредством предприемането на съответни мерки за реализирането на целите. Тези цели са свързани с повишаването на бързината, ефективността, качеството, достъпността и прозрачността на правораздавателната дейност, с осигуряването на върховенството на закона и с повишаване на доверието в съдебната система. Принципите, израз на които са тези цели са: законност, независимост, прозрачност, срочност, честност, етичност, контрол и отчетност.

С оглед на всичко изложено, намирам, че следва да запазим постигнатото досега и да го надградим, като продължим да работим активно в следните насоки:

- запазване на постигнатите добри стандарти в организацията на дейността на съда и подобряването им с оглед постигане на по-високо качество на правораздавателната дейност, както и на по-бързо, по-прозрачно и по-достъпно правосъдие

- повишаване на квалификацията на съдиите и служителите, както и на мотивацията им, поддържането на спокойна работна атмосфера

- усъвършенстване на процеса на управление на човешките ресурси, ефективно и целесъобразно изразходване на ресурсите и поддържане на високо ниво на административна дейност

- подобряване на образа на съда в обществото и повишаване на доверието към съдебната система.

По-конкретно, насоките в които бих работил, са следните:

1. Намаляване на времето за разглеждане на делата, респ. намаляване на забавянето на делата.

Окръжен съд – Перник като цяло има сравнително добри показатели по критерия бързина. През 2022 г. процентът на приключваемост на делата е 77 %, което в сравнение с предходната 2021 г. е с 5 % повече, а в сравнение с 2020 г. е с 1 % повече, т.е. забелязва се една възходяща градация в тази насока. Въпреки сравнително високия процент на приключване на делата в инструктивния тримесечен срок, включително и в периода на пандемията, намирам, че следва да продължат усилията за поддържане и увеличаване на приключваемостта на делата във възможно най-кратки срокове. Основните причини за отлагане на съдебните заседания са нередовното призоваване на участници в процеса, неизготвяне в срок на назначените експертизи от вещите лица, неявяване на редовно призовани страни или участници в процеса. В съответствие със заложеното в концепцията си за първия мандат като председател на ОС - Перник проведох разговори с председателите на районните съдилища по отношение на необходимостта от провеждане на обучения на кметските наместници по места във връзка с връчването на призовки, съобщения и книга, като такива обучения бяха проведени и към настоящия момент няма сериозни проблеми с връчването от тях. Неправилното и нередовно връчване е по-скоро изключение, което е доказателство, че предприетите мерки са довели до положителни резултати и следва да продължат и през следващия управленски мандат. Добра практика, която бе установена в съда е уведомяването на вещите лица по електронната поща с изпращане на електронната папка на делото, при което вещите лица имат възможността да започнат работа по експертизата незабавно, без да е нужно да идват до съда за да вземат хартиения екземпляр на делото. Проведените срещи и разговори с вещите лица също допринесоха за по-добрите отношения и за отстраняване на някои организационни проблеми. Убеждаването на местните държавни и общински органи да използват предимствата на призоваването по електронен път също доведе до добри резултати и част от тях заявиха желание за призоваване по електронната поща или чрез ССЕВ.

Засега остава не напълно разрешен проблемът с липсата или с недостатъчния брой специалисти в определени области, които понякога затрудняват приключването на делата. Този въпрос е обсъждан и в годишните отчетни доклади на ОС-Перник, както и на районните съдилища от региона, както и в докладите на други съдилища от провинцията. Все пак, във връзка с възможностите, които предоставят процесуалните

закони за дистанционен разпит на вещите лица и за получаване на цялото дело в електронен вид, все повече вещи лица от столицата се съгласяват да поемат задачи и от Окръжен съд - Перник, както и от останалите съдилища от Пернишкия съдебен район.

2. Повишаване на квалификацията на съдиите и съдебните служители и на качеството на правораздавателната дейност.

Качествено правосъдие би могло да се осъществява само от висококвалифицирани магистрати. В Окръжен съд - Перник работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Същевременно не е възможно очакване на подобряване на качеството на съдебните дейности без интензивно и постоянно обучение за поддържане и усъвършенстване на нивото на компетентност и квалификация на кадрите. Това ниво трябва да се доусъвършенства и надгражда, за да отговаря на очакванията на обществото и на динамично променящото се национално и съюзно законодателство.

В отчетните доклади на съда, както и в настоящата концепция, има достатъчно информация относно проведените обучения на съдиите през последните години, като се забелязва и трайния им интерес към теми и обучения, в които се разглеждат актуални въпроси по прилагането на българското законодателство с акцент върху практическите аспекти на обучението.

През настоящия мандат значително се увеличи броят на съдиите и съдебните служители, които ежегодно са вземали участие в обучения, което има своето обяснение и в активността за организиране на обучения, както такива по програмата за регионални обучения на НИП, така и по самостоятелна инициатива на Окръжен съд - Перник или в партньорство с други съдилища и отново в партньорство с НИП. Тези обучения, в които активно се включват съдии и съдебни служители от състава на съда освен до повишаване на квалификацията им водят и подобряване на микроклимата в колектива.

С оглед направения анализ и безспорната полза от провеждане на посочените обучения, намирам че следва и през следващия мандат от една страна съдиите и съдебните служители да бъдат насърчавани и да се включват както в национални обучения, така и в такива организирани от Европейската мрежа за съдебно обучение, включително и в краткосрочни стажове, а от друга страна следва да продължи практиката по организиране на обучения в партньорство с НИП и с други съдилища от страната.

Част от съдиите в съда са завършили международната магистърската програма „Право на ЕС“ в СУ „Св. Климент Охридски“. В случай, че бъде избран за председател на Окръжен съд - Перник - втори мандат, бих насърчавал и останалите колеги да преминат през това полезно и необходимо обучение, тъй като то дава една цялостна и задълбочена представа за правото на ЕС, а лектори са утвърдени наши и западни специалисти в тази област. От друга страна, създадените досега контакти и добри взаимоотношения с други съдилища от страната биха могли да станат основа за организиране на тематични семинари, на които лектори да бъдат съдии от другите съдилища с оглед обмяната на добри практики. Бих продължил да стимулирам участието на всеки съдия и всеки съдебен служител в обучения поне два-три пъти годишно, защото именно висококвалифицираните и високомотивираните съдии и съдебни служители са тези, които се ползват с висока степен на обществено доверие.

Следва да продължи да се акцентира и върху чуждоезиковото обучение на съдиите и съдебните служители (такива обучения се провеждаха и се провеждат и понастоящем по линия на НИП), тъй като по този начин те биха могли да се възползват

от широките възможности на членството ни в ЕС и да участват в семинари, обучения и стажове в други страни-членки на ЕС, да обменят добри практики и информация с колеги от чужбина и по този начин да черпят нови идеи и за собствената си работа.

Особен акцент следва да се постави върху т.нар. регионални обучения, които и досега се провеждаха в Окръжен съд - Перник, а също и в съседните окръжни съдилища. Предимствата на тези обучения са големи - не се налага съдиите да пътуват, лекторът провежда обучението на място, самото обучение е иницирано от съдиите, като необходимостта от него се поражда от практиката и насочеността на обучението също е практическа; обучението е по-евтино, лекторите са обикновено съдии с висока квалификация и голям практически опит (обикновено съдии от ВКС). Участието на съдиите в зоналните съвещания също е необходимо да продължи, тъй като освен предлагането на конкретни актуални теми, на тези съвещания имаме възможност да се срещнем с колегите от съседните съдилища и да обменим добри практики, както и да укрепим взаимоотношенията си.

3. Анализ и обобщаване на съдебната практика.

Един от основните проблеми в правораздаването в страната е проблемът с противоречивата съдебната практика, тъй като той е свързан със степента на доверие от страна на обществото към съдебната система. От компетентността на общото събрание на окръжния съд е анализирането и обобщаването на съдебната практика на окръжния съд и на районните съдилища в неговия съдебен район (чл. 85, ал. 3, т. 8 от ЗСВ). В този смисъл намирам, че е необходимо да продължи да се извършва системно обсъждане, анализиране и обобщаване на съдебната практика на окръжния съд, а също и на съдебната практика на районните съдилища по отношение на гражданските и наказателните дела, които подлежат на въззивно обжалване пред окръжния съд. В този смисъл са ангажирани съдебните помощници, които анализират и обобщават всяко върнато дело от по-горните инстанции в съда и запознават съдиите с резултатите.

Намирам също, че следва да продължи добрата практика на провеждане на съвместни обучения на съдиите от окръжния съд със съдиите от районните съдилища. Такива обучения бяха организирани съвместно с Районен съд - Перник и с Районен съд - Пазарджик, които бяха проведени през 2022 г. и 2023 г.

Следва да продължи добрата традиция на провеждане на зоналните съвещания, иницирани от председателя на Апелативен съд - София, на които да присъстват повече съдии от окръжните, а по възможност и от районните съдилища.

Бях планирал организиране на обучение на тема „Работа с ЕИСС“ и среща на съдиите от Окръжен съд - Перник със съдиите от районните съдилища от района за обсъждане на евентуално налична противоречива практика, които да се проведат в почивната станция на ВКС в с. Лозенец в периода 18.09.2023 г. - 21.09.2023 г., но поради настъпилото бедствие (наводнение) в района на с. Лозенец и причиняването на щети на почивната станция и невъзможността тя да се използва, срещата бе отложена за следващата година. Все пак, на 21.09.2023 г. иницирах среща със съдиите от районните съдилища от региона по повод обсъждане на наличието на противоречива практика в района на Окръжен съд - Перник, която се проведе в съдебната палата в гр. Перник. Приканих колегите от районните съдилища в подходящ срок да отговорят писмено дали е според тях противоречива практика в региона и ако смятат, че има такава, да изпратят съдебните актове, които според тях доказват наличието на такава практика. В указания срок не постъпи нито едно писмо от районните съдилища. На самата среща колегите от районните съдилища поставиха конкретни въпроси както от гражданскоправната, така и от наказателноправната материя, които бяха обсъдени в

дух на взаимно уважение и толерантност. Единствените въпроси, по които се констатира, че е налице известно разминаване в практиката на Районен съд - Перник и Окръжен съд - Перник бяха присъждането на разносните по исковете, образувани след проведено заповедно производство във връзка с повече от един иск и в случаите когато за малка дължима сума се претендира висок размер на адвокатския хонорар, както и във връзка с претендирането на по-висок размер законната лихва от законоустановения размер по заповедни производства по чл. 410 ГПК. По наказателните дела бяха поставени въпроси от процесуален характер, като заключението бе, че към момента не съществува противоречива практика в региона по тези дела. Заключението от срещата е, че не е налице противоречива практика по съществени въпроси по гражданските и наказателните дела в съдилищата от района на Окръжен съд - Перник, което е добра атестация както за съдиите от Окръжен съд - Перник, така и за съдиите от районните съдилища, а също така и добър сигнал към гражданското общество. Смятам, че срещите с районните съдилища следва да продължат и за в бъдеще, тъй като, както се посочи, анализиране на съдебната практика, нейното обобщаване и в резултат на това преодоляването на противоречията е изключително важен въпрос, тъй като е свързан с повишаването на доверието в съдебната власт. Следва в тази посока да се предприемат конкретни мерки и това да стане основна цел в работата на всяка съдебна институция. По този начин бихме направили правосъдието по-предвидимо и бихме елиминирали критиките за различен подход при сходни и идентични казуси.

4. Поддържане на спокойна работна среда.

На следващо място, поддържането на спокойна работна среда е от голямо значение за мотивирането на съдиите и съдебните служители за постигане на още по-добри резултати и ролята на административния ръководител в това отношение е незаменима. Чувството за ангажираност на всеки член на колектива за постигане на общите цели представлява ключ към приобщаването на хората и „спечелването“ им за каузата на институцията. Смятам, че в Окръжен съд - Перник тази цел е постигната, но за да се запази и утвърди постиганото и за в бъдеще, е необходимо усилията в тази посока да продължат. Следва да се посочи, че в Окръжен съд - Перник, както и в районните съдилища от района е установена от години добра практика основните въпроси от организацията на дейността на съда да се решават след изслушването на мнението на всички съдии от съответния съд. Именно поради тази причина смятам, че не следва да се отбелязва като отделна цел осъществяването на съдийско самоуправление в Окръжен съд - Перник, защото този стил на управление е факт в съда поне от петнадесет години.

5. Взаимодействие с други институции.

Създаването и утвърждаването на ефективни работни отношения с всички институции и организации, които имат отношение към съдебния процес, с оглед постигане на бързина на съдебните процедури, както и във връзка с разрешаването на възникнали процедурни проблеми е основа за положителни резултати - повишаване както на бързината на съдопроизводството, така и повишаване на взаимното институционално доверие.

Следва да отбележа, че когато започнах управленския си мандат, заварих създадени отлични междуинституционални отношения в целия регион Перник и задачата ми по време на мандата се изразяваше в необходимостта тези взаимоотношения да бъдат утвърдени и да бъдат продължени с новите представителни лица на институциите в района. Въпреки смяната на някои от ръководителите на институциите в района добрата практика за провеждане на работни срещи с всички

държавни органи и институции, имащи пряко отношение към дейността на съда (председателя на Административен съд - Перник, председателите на останалите районни съдилища в съдебния регион, районния прокурор на Районна прокуратура - Перник, председателя на Адвокатския съвет - Перник, директора на ОД МВР - Перник, началниците на районните полицейски управления, областния управител на Област Перник, кмета на Община Перник) с оглед разрешаването на възникнали процедурни проблеми и обезпечаване бързина, оперативност и срочност на съдебните процедури продължи и всички въпроси от взаимен интерес (предимно от организационен характер) бяха разрешавани чрез диалог и намиране на най-подходящото и ефективно решение. Добрите институционални взаимоотношения са в основата и на доброто сътрудничество при изпълнение на задълженията на тези институции и организации по закон. Ето защо смятам, че запазването и утвърждаването на добрите междуинституционални отношения в района следва да продължи и през следващия управленски мандат.

6. Електронно правосъдие и по-ефективно използване на информационните технологии за оптимизиране на процесите в съда.

В съответствие със съвременните канали на комуникация, съдилищата са длъжни да отговорят на нуждите на населението за дистанционен обмен на информация. Вече е налична процесуалната възможност да се подават документи, включително и инициращи такива чрез ЕПЕП. Не малка част от документите постъпват в съда и подписани с електронен подпис и изпратени било чрез ССЕВ, било по електронната поща. Отдалеченият достъп на страните по делата лично или чрез техните пълномощници чрез ЕПЕП вече е широко практикуван. Поради завишените изисквания на обслужващата банка до настоящия момент по делата в съда не може да се заплащат държавни такси чрез виртуален ПОС терминал. Тази мярка следва да бъде реализирана в спешен порядък, тъй като, от една страна, това представлява услуга за гражданите, която би им спестила изразходването на ресурс за прикачването на платежно нареждане в комплекта документи, а, от друга страна, би намалило натовареността на съдебните деловодители, тъй като би редуцирало броя на извършваните справки по делата, чрез които се установява дали сумата реално е постъпила по сметката на съда.

В този смисъл следва да се популяризира и предлаганата от съда услуга - електронно призоваване и връчване на книжа чрез ЕПЕП, която в момента вече функционира. С оглед облекчаването на работата на съдебните служители следва да бъдат проведени разговори със страните, които имат голям обем дела в съда относно постигането на съгласие за връчване на призовки и книжа по този ред, с което би се намалило натоварването на деловодителите и връчителите, както и биха се спестили разходи за отпечатване на съобщенията.

Намирам за подходяща идея в близост до входа на съдебната палата да бъде инсталиран монитор, обобщаващ графика на съдебните заседания и отразяващ делата, които се разглеждат в реално време и указващ кое дело в коя съдебна зала ще бъде разгледано и точното разположение на залата, тъй като това би представлявало голямо улеснение и удобство за гражданите.

В Окръжен съд - Перник през настоящия мандат не беше реализирана идеята за създаване на вътрешноведомствен сайт, на който да се публикуват всички общи, относими за магистрати и съдебни служители заповеди, графици за дежурства, писма от ВСС, анкетни форми, съдебна практика и др. В съда е въведена практиката след разпореждане на председателя, респективно негов заместник, такива документи да се

изпращат на служебните електронни папки на съдиите и служителите, както и да се изпращат чрез ЕИСС. Все пак създаването на такъв сайт би довело до по-голяма прегледност и възможност за по-лесно възприемане на информацията, както и би позволило търсене в нея. Би могло на този сайт да се обособят отделни рубрики, в които да се публикува съдебна практика, решения на по-горните инстанции по обжалвани или протестиращи актове на Окръжен съд – Перник, решения на СЕС и ЕСПЧ, материали, предоставени от проведени обучения и т.н. Тази задача следва да бъде реализирана при следващия управленски мандат.

7. Разработване на нови и актуализиране на съществуващите правила и процедури и своевременното им оповестяване на интернет страницата на съда.

Както се посочи, през настоящия управленски мандат почти всички вътрешни правила в Окръжен съд - Перник бяха актуализирани, като бяха приети и множество нови правила във връзка с новите изисквания на динамично променящото се законодателство в страната. Намирам, че процесът на постоянна актуализация на вътрешните правила и политики следва да продължи и през следващия мандат, като тези промени, както и новите правила следва своевременно да се оповестяват на интернет страницата на съда.

8. Повишаване на доверието в съдебната власт.

Доверието и отношението към правораздавателните институции в страната се формира в резултат от дейността на съда, както и от личния контакт на гражданите с работата на съдебните институции. Освен чрез пряката комуникация с гражданите, съдът предава информация до тях и чрез медиите. Именно по тази причина през настоящия управленски мандат Окръжен съд - Перник активно участва в организираните съвместно с останалите органи на съдебната власт в гр. Перник „Дни на отворените врати“, като всеки път в края на деня се организира среща на административните ръководители на съдилищата и прокуратурите в съдебната палата в гр. Перник, на която те отговарят на журналистически въпроси.

Председателят на съда има приемен ден, в който гражданите поставят своите въпроси във връзка с организацията на работа в съда и проблеми с движението на делата.

Постигнато бе споразумение с районните съдилища от региона служителят „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд - Перник при проявен от представители на медиите интерес своевременно да предоставя търсената информация в допустимите от закона граници и по отношение на въпроси и дела на районните съдилища.

Окръжен съд - Перник редовно предоставя информация на медиите както при проявен от тях интерес, така и чрез уведомяването им за дела с обществен интерес. Утвърди се практиката на редовно публикуване на прессъобщения на интернет страницата на съда.

По този начин бяха постигнати целите, предвидени в настоящия мандат, като тези дейности следва да продължат да бъдат извършвани и през следващия мандат.

Намирам, че следва да се разшири обемът на информацията, която се предоставя на гражданите, като се проведе информационна кампания и относно предстоящото влизане в сила на измененията в Закона за медиацията (ЗМ) и Гражданския процесуален кодекс (ГПК), свързани с въвеждането на задължителна първа медиационна среща по определени категории дела, считано от 01.07.2024 г. В тази връзка следва да се проведе достатъчно активна информационна кампания, която да осведоми гражданите за същността на медиацията, за ползите от нейното въвеждане, както и да се поставят основите на изграждането на медиационна култура у населението, каквато за съжаление в настоящия момент почти напълно липсва.

Мярка, която не беше реализирана през настоящия мандат е изграждането на „синя стая“, като основната причина за това е, че в съдебната палата няма подходящо помещение, което с минимални средства да бъде оборудвано за тази цел. С оглед започнатите преговори с областния управител на Област Перник по повод придобитата от държавата собственост върху сградата на минната дирекция в града, се надявам в близко бъдеще да се реализира идеята за създаване на синя стая в съдебната палата, както и да се обособи кабинет за провеждане на медиационни срещи с оглед предстоящото влизане в сила на задължителната първа медиационна среща.

През настоящия мандат беше реализирана мярката за поставяне на монитори пред двете съдебни зали на Окръжен съд - Перник, визуализиращи графика на съдебните заседания чрез поставянето на електронни информационни табла пред всяка от залите, на които се отразява информация за делото, което се разглежда в момента в конкретната зала. Следва през следващия управленски мандат да бъде реализирана идеята и за поставяне на общо информационно табло на партера на сградата, което да информира гражданите за делата, които се разглеждат и в двете зали на ОС - Перник.

Конкретните мерки в посока повишаване на доверието в съдебната власт, които следва да бъдат продължени през следващия управленски мандат са следните:

- Следва да продължи да се изпълва със съдържание заложеното в Медийната политика на съда сътрудничество със средните училища, тъй като това е една от формите за подобряване на образа на съда в обществото - запознаване на младите хора с начина на функциониране на съдебната власт, а също и повишаване на тяхната правна култура и правно съзнание. Срещите с учениците вече са се превърнали в традиция, която следва да продължи и да се развива. Ползата от тези срещи и разговори е взаимна.

- Намирам, че е нужно да продължи добрата практика за оповестяване на интернет страницата на съда на утвърдената бюджетна сметка, утвърдения план за разходване на бюджетните средства, периодичните отчети и годишния отчет за изпълнението на бюджета на Окръжен съд - Перник с цел осигуряване на пълна публичност и прозрачност на бюджетния процес, информираност на обществото и предоставяне на възможност за преценка на основата на обективна и вярна информация.

- Необходимо е да продължи практиката за постоянна обратна връзка с гражданите освен по електронен път, също и чрез поставяне на анкетни карти във фоайето на съда - такива карти са поставени пред деловодствата на съда, както и в съдебните зали и от тях се черпи информация за наличието на проблеми при контактите със съдебните служители.

- Трябва да бъде продължено изготвянето на план за повишаване на общественото доверие в работата на съда, в който да се отразят отделните групи инициативи, като се определят конкретни срокове за осъществяване на тези инициативи. Следва да се отразява на страницата на съда кои инициативи са били извършени през отчетния период и кои предстои да бъдат осъществени. Следва да продължи започнатата работа за развитието и утвърждаването на медиацията в района на Окръжен съд - Перник, с цел създаване и поддържане на нагласи у гражданите за разрешаване на споровете по пътя на преговорите и чрез постигане на споразумение, както и работата за изграждането на правна култура относно възможностите на медиацията. Това би могло да донесе изключителни ползи, тъй като би довело до повишаване на правната култура, както и на отговорността за вземане на решенията у гражданите, като резултатите биха били не само известно разтоварване на съда от дела, но също и запазване на добрите взаимоотношения между страните след приключването на правния спор.

- Задължително е продължаването на участието на Окръжен съд - Перник в образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, както и създадената вече добра традиция за изнасяне на лекции от съдии в средните училища в града по определени теми, както и организирането на симулирани процеси с участието на ученици с цел младите хора да придобият по-добра представа за спецификата на съдийската и прокурорската професия, както и за правата и задълженията им като граждани.

В Окръжен съд - Перник следва да продължат инициативите във връзка с прилагането на Комуникационната стратегия на съдебната власт. В тази насока би могло да се продължи вече работещата практика:

- ежедневно предоставяне на информация на медиите от страна на съда във връзка с работата на Окръжен съд - Перник по въпроси и дела с обществен интерес;

- предоставяне на възможност на гражданите чрез анкети (електронни и хартиени) да изразяват становището си относно начина на организация на дейността на съда, както и относно нивото на достъп до предоставяните от съда услуги;

- да се продължи провеждането на специализирани обучения на ангажираните с комуникационния процес съдии и служители;

- постоянно да се повишават знанията и уменията по публична комуникация, кризисна комуникация на съдиите и служителите от Окръжен съд - Перник, което ще доведе до подобряване на общуването между съда и обществото;

- да се продължи поддържането на добри работни взаимоотношения между органите на съдебната власт и медиите, в качеството им на посредник между съда и обществото; както се посочи, поне веднъж годишно да се организира среща с журналистите от местните медии (стана вече дългогодишна традиция това да се прави в Деня на отворените врати);

- продължаване на участието на Окръжен съд - Перник в образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Задължително е да се продължи създадената вече добра традиция за изнасяне на лекции от съдии в средните училища в града по определени теми, както и организирането на симулирани процеси с участието на ученици с цел младите хора да придобият по-добра представа за спецификата на съдийската и прокурорската професия, както и за правата и задълженията им като граждани.

Тези инициативи следва да продължат да се осъществяват, тъй като за всеки е очевидна ползата от тях и по-специално трайното позитивно въздействие, което те оказват върху обществените нагласи към съдебната система.

9. Противодействие на корупцията.

По този въпрос намирам, че следва да се продължи приложението на прилаганите до настоящия момент мерки, а именно:

- разпределение на делата на случаен принцип чрез използване на модула на ЕИСС за случайно разпределение на делата, съгласно утвърдените Вътрешните правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд - Перник;

- периодично информиране за наличието на механизми, по които гражданите могат да подават оплаквания и предложения до Окръжен съд - Перник, както и сигнали за корупция, създадени на интернет страницата на съда;

- спазване на принципите на състезателност и прозрачност при назначаване на съдебните служители, съобразно утвърдените Вътрешни правила за подбор и назначаване на съдебни служители в Окръжен съд - Перник;

- прозрачност и ясни правила при назначаване на съдебни служители, съобразно утвърдените Вътрешни правила за подбор и назначаване на съдебни служители;

- осъществяване на постоянен контрол за спазването на етичните правила от съдиите и съдебните служители. Подобряване на информираността на гражданското общество относно предприеманите действия от Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт;

- повишаване на квалификацията на съдиите и на съдебните служители чрез периодични обучения;

- анализиране и обобщаване на съдебната практика.

10. Безусловно спазване на изискванията за бюджетна дисциплина и на принципа за разумни икономии при извършване на разходите.

През настоящия мандат се възприе и се спазва политика на разумни разходи чрез прилагане на практики за намаляване на разходите. Такива практики се прилагаха в следните посоки:

- бяха определени лимити за телефонните постове, каквито липсваха преди това;

- бяха сменени доставчиците на канцеларски материали и консумативи, с което са намалиха разходите с повече от 20 %;

- пристъпи се към постепенно подмяне на обикновените осветителни тела с по-качествените „лед“ осветителни тела, което доведе до намаляване на консумацията на електроенергия и до снижаване на разходите, тъй като старите електрически тела се налагаше да се сменят много често поради изгаряне;

- бе въведено онлайн банкиране, чрез което значително се улесни работата на счетоводителите, тъй като за нареждане на плащания се използват предварително създадени шаблони, извлечения се получават ежедневно в електронен формат, допустимо е търсене в извлеченията по ключова дума, което значително улеснява проверката дали конкретно плащане е постъпило по сметката на съда, а платежните нареждания след подписването им от председателя и счетоводителя с електронни сертификати по електронен път се трансферират към банката;

- спазваше се политиката на отчетност и контрол на разходите за гориво за служебния автомобил, като ежесечно се извършваше проверка на наличното гориво и се проверяваха изминатите километри чрез съпоставка на изминатите километри с отразеното в пътната книжка и в месечния отчет на водача на автомобила, както и с километропоказателя на автомобила;

- с оглед липсата на средства за цялостна смяна на радиаторите, започна процес на поставяне на термоглави на някои от тях с оглед създаване на възможност за регулиране на температурата в помещенията през отоплителния сезон;

- по отношение на разпечатването на материали беше извършено съвместно с Районен съд - Перник проучване на пазара, в резултат на което се взе решение, че е икономически по-ефективно не закупуването на нови принтери, а ползването на предоставени от доставчици принтери срещу закупуването на консумативи от тези доставчици, като в този случай цената на копие е значително по-ниска и съдът в този случай не прави разходи за поддръжка на техниката;

Намирам, че и през следващия управленски мандат е необходимо да продължи да се спазва политиката на разумни икономии като следва да се прилагат вече използваните добри практики за намаляване на разходите и контрол върху тези разходи посредством следните действия:

- прилагане на системата за двоен подпис при поемане на всяко финансово задължение и извършване на плащанията;

- предварителен контрол при придобиване на активи, както и при извършване на разходи за външни услуги, при сключване на договори, при провеждане на конкурси за назначаване на съдебни служители, при изплащане на възнаграждения на вещи лица и съдебни заседатели и т.н.;

- включването в обща група с други съдилища при закупуване на материали с цел постигането на по-ниска цена на материалите;

- отчетност и контрол на разходите за гориво за служебния автомобил като следва ежемесечно да се извършва проверка на наличното гориво, както и да се проверяват изминатите километри чрез съпоставка на изминатите километри с отразеното в пътната книжка и в месечния отчет на водача на автомобила, както и с километропоказателя на автомобила;

- определяне на лимити за телефонните постове;

- отчетност и контрол и на другите разходи, като напр. за електрическа енергия, отопление, командировки и др.;

- редовно провеждане на обучения по системите за финансово управление и контрол.

В заключение, настоящата концепция няма претенции за изчерпателност, но акцентира върху основните цели, които, според мен, следва да бъдат приоритетни за Окръжен съд - Перник през следващия управленски мандат. Тя представлява концентриран израз на вижданията ми, основани на моя досегашен професионален опит като съдия и административен ръководител, както и на ценния чужд опит на колеги от страната и чужбина за начините за решаване на важните за съда, но и за съдебната система проблеми. Много от тези проблеми възникват и следва да бъдат решавани своевременно и адекватно в процеса на ежедневната правораздавателна дейност и именно затова изискват солиден управленски капацитет. Решаването на тези проблеми бих могъл да постигна единствено с подкрепата и съдействието на колектива на Окръжен съд - Перник - съдиите и съдебните служители, които познавам като професионалисти и почтени хора и чието доверие не бих щадил сили да оправдая в пълна степен в случай, че бъда избран за позицията, за която кандидатствам.

С настоящата концепция обосновавам решението си да се кандидатирам за ръководител на Окръжен съд - Перник - втори мандат, като вярвам, че бих могъл да бъда полезен при утвърждаването му като символ на качествено, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване, осъществявано в разумни срокове.

октомври 2023 г.

гр. Перник

С уважение,

/Калин Баталски/